

Chovateľská prehliadka RgO SPZ Trenčín

Regionálna organizácia Slovenského poľovníckeho zväzu so sídlom v Trenčíne usporiadala na základe poverenia Slovenskej poľovníckej komory v kultúrnom dome v Kálnici pri Novom Meste nad Váhom 13. a 14. marca 2010 chovateľskú prehliadku a výstavu poľovníckych trofejí ulovených v sezóne 2009 v revíroch okresov Trenčín a Nové Mesto nad Váhom. Chovateľskú prehliadku pre verejnosť otvoril predseda RgO SPZ Trenčín Ing. Pavol Arpáš. Starosta obce Ing. Miroslav Borcovan vo svojom príhovore privítal prítomných návštevníkov v Kálnici, poprial výstave úspešný priebeh a vyslovil želanie, že Kálnica opäť privíta v budúcnosti takúto výstavu.

Organizátori výstavy

Aj napriek rozsiahlym rekonštrukčným prácam v budove kultúrneho domu vytvoril Obecný úrad obce Kálnica, na čele so starostom obce Ing. Borcovanom, ale aj obecné zastupiteľstvo obce pre konanie prehliadky mimoriadne dobré podmienky. Obdiv a uznanie si pri tejto príležitosti zaslúži aj kolektív pracovníkov stavebnej firmy Pavla Pavlecha, ktorý pripravil provízorne toaletné zariadenia pre návštevníkov výstavy.

Príhovor starostu

Hodnotiteľská komisia RgO SPZ Trenčín posudzovala v dňoch 5. až 7. marca 2010 rekordný počet 687 trofejí, z toho 145 jeleňov, 427 srnčích, 45 muflónov, 8 danielov, 53 diviakov, 5 líščích a 4 trofeje jazvečie. Počas uplynulého roku bolo v revíroch okresov Trenčín a Nové Mesto nad Váhom spolu ulovených 145 jeleňov, 428 smcov,

45 muflónov, 8 danielov a 53 diviakov. Na výstave bolo možné si prezrieť rekordný počet 65 trofejí ohodnotených medailou – 16 jeleňov, 12 srnčích, 5 muflónov, 4 danielie, 14 diviakov, 4 líščie a 3 jazvečie. Z dvoch kálnických revírov bolo na chovateľskú prehliadku predložených 18 trofejí. Najvyššiu bodovú hodnotu z nich dosiahli kly diviaka, ktoré boli ohodnotené striebornou medailou. Tohto diviaka ulovil dňa 26.12.2009 Ján Rieger.

Na príprave výstavy chovateľskej prehliadky sa podieľali členovia predstavenstva RgO, poľovníckej a osvetovej komisie, ale aj členovia našich dvoch poľovníckych revírov – Róbert Rieger, Pavol Pavlech, Ján Kucharovič ml., Juraj Bolech, Tomáš Valovič a Vlastimil Srnec, ktorí sa postarali o výzdobu priestorov kultúrneho domu. Výstava sa tešila rekordnému záujmu poľovníckej, ale aj nepoľovníckej verejnosti – navštívilo ju viac ako 2000 návštevníkov nielen z okresov Trenčín a Nové Mesto nad Váhom, ale aj z okolitých okresov Myjava, Ilava, Bánovce nad Bebravou, Piešťany, Uherské Hradište, z Považskej Bystrice a Trnavy, ktorí nešetřili slovami chvály na adresu nielen organizácie výstavy, ale aj priestorov kultúrneho domu, ktorý výstavu prichýlil. Návštevníci výstavy uvítali možnosť zakúpenia poľovníckych odevov, literatúry, ale aj poľovníckych potrieb, rezbárskych prác, poľovníckych šperkov od predajcov z nášho regiónu, ale aj kvalitného poľovníckeho gulášu. Ján Kubiš počas oboch dní výstavy premietol návštevníkom viacero filmov s poľovníckou tematikou, pričom opäť upútal vlastnou produkciou záberov z našich chotárov. Kálnica sa zhostila organizácie poľovnej výstavy po dvoch rokoch a opäť bola ohodnotená samými superlatívami a stáva sa poľovníckym centrom regiónu okresu Nové Mesto nad Váhom.

Mgr. Ján Kucharovič,
predseda Osvetovej komisie OPK Trenčín

Časť expozície

Deti prírodovedeckého krúžku

Obecné zastupiteľstvo informuje

Obecné zastupiteľstvo od posledného vydania Kálnických ozven sa zišlo na troch riadnych a troch mimoriadnych zasadnutiach.

Za toto obdobie prijalo celkom 40 uznesení.

Na svojom mimoriadnom zasadnutí dňa 16.12.2009 okrem iného zhodnotilo prácu poslancov na zasadnutiach orgánov obce od volieb v roku 2006 do konca roka 2009.

Prehľad účasti poslancov na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, obecnej rady a komisiách pri OcZ je nasledovný:

OcZ – riadne zasadnutia 27x - účasť poslancov 90%

OcZ – rozšírené + mimoriadne zasadnutia 8x - účasť poslancov 85%

Obecná rada 29x - účasť členov R 95%

Sociálna komisia 15x - účasť čl. komisie 98%

Komisia výstavby a životného prostredia 10x - účasť čl. komisie 76%

Komisia pre školstvo, kultúru a prácu s mládežou 12x - účasť čl. komisie 65%

Komisia pre cestovný ruch a podnikanie 7x - účasť čl. komisie 82%

Obecné zastupiteľstvo prerokovalo a:

Zobralo na vedomie:

- Správu o výchovno-vyučovacích výsledkoch spojenej ZŠ s MŠ v Kálnici v šk. roku 2008-2009 a zabezpečenie školského roka 2009/2010, predloženú riaditeľkou Mgr. Monikou Roháčkovou.

- Správu predsedníčky komisie pre Školstvo, kultúru a mládež o práci komisií v roku 2009 a návrh akcií poriadaných v roku 2010.

- Organizačné zabezpečenie stretnutia dôchodcov dňa 7.11.2009 o 15. hod. vo veľkej sále KD.

Informáciu p. starostu o pridelení finančných prostriedkov z dotácie na zateplenie a rekonštrukciu kultúrneho domu. Rekonštrukčné práce začali ešte v roku 2009.

Informáciu starostu obce o podaní žiadosti na Enviromentálny fond na zakúpenie linky na separáciu a zhodnotenie biologicky rozložiteľného odpadu (traktor, vlečka, drtič).

Informáciu starostu obce o hospodárení obce za rok 2009.

Správu starostu o výsledku inventarizácie obecného majetku. Účtovný stav majetku súhlasí s fyzickou inventúrou.

Nasledovné informačné správy hlavnej kontrolórky:

- Správu o kontrolnej činnosti za rok 2009.

- Správu z kontroly výdavkov za komunálny a drobný stavebný odpad za rok 2009.

- Správu z kontroly uznesení z rokov 2007 a 2008, ktoré je potrebné kontrolovať.

Informáciu o nepriaznivej situácii vo vývoze odpadov a o novej možnosti zabezpečenia vývozu odpadov.

- Schvaľovacie stanovisko a pripomienky hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu na roky 2010 – 2012.

Konštatovalo:

že spojená ZŠ s MŠ v Kálnici úspešne reprezentovala i Obec Kálnica vystúpeniami detí na kultúrno-spoločenských akciách poriadaných i mimo našej obce.

Schválilo:

- Zloženie inventárnych komisií. Dodatok č.2 k VZN Obce Kálnica č.1/2007, ktoré bolo prijaté uznesením č. 13/2007 dňa 21.3.2007 o poplatkoch za poskytovanie úpratovateľskej služby.

Úpravu rozpočtu v zmysle Rozpočtových opatrení č.2/09

- VZN č. 1/2009 o výške mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti škô a školských zariadení v Obci Kálnica.

VZN č. 4/2009 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka MŠ v Kálnici a dieťa školského zariadenia.

- VZN č. 2/2009 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Kálnica.

- VZN č. 3/2009 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Rozpočet obce na r. 2010 – 2012 s pripomienkami a doplnkami.

Harmonogram zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Kálnici v roku 2010.

Plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky na I. polrok 2010.

Pokračovanie členstva obce Kálnica v Miestnej akčnej skupine (MAS) Beckov – Čachtice – Tematín.

Podmienky výstavby nájomného Bytového domu v Kálnici s počtom bytov 8.

VZN č. 1/2010 – Zásady pridelovania nájomných bytov v obci Kálnica „Bytový dom 8 b.j.“.

Ing. Dušana Bednárika vykonať stavebný dozor počas rekonštrukcie a zateplenia KD v Kálnici.

- Pozastavenie čipového systému evidencie vývozu odpadov.

- Zavedenie plošného systému zberu komunálneho odpadu a separovaného zberu prostredníctvom firmy TS Nové Mesto nad Váhom.

- Úhradu straty združenia Javorina - Bezovec v zmysle uznesenia Správnej rady združenia.

Prijatie úveru vo výške 407.711,15 eura zo strany Dexia banky Slovensko, a.s. na účely zabezpečenia financovania projektu: Rekonštrukcia kultúrneho domu v Kálnici.

Uzatvorenie zmluvy so Živnostenským spoločenstvom Trenčianskeho kraja (TRRA) Trenčín, na spracovanie žiadosti o príspevok z fondu mikroprojektov Programu spolupráce SR – ČR.

- Uzatvorenie zmluvy s dodávateľom stavby – Oprava strechy nad pohostinstvom – s firmou Stavín Nové Mesto n.V.

Ing. Jaroslava Foltína pre výkon stavebného dozoru pre stavbu „Bytový dom a SO 02 spevnené plochy a komunikácie v Kálnici“.

Uložilo:

- Komisií pre ochranu životného prostredia - vypracovať zoznam zanedbaných, zaburinených pozemkov a chátrajúcich a bezpečnosť ohrozujúcich stavieb.

- Obecnému úradu – písomne vyzvať vlastníkov týchto nehnuteľností na odstránenie nedostatkov. V prípade nespĺnenia do stanoveného termínu postúpiť na ďalšie konanie Pozemkovému úradu v Novom Meste n.V.

- Riaditeľke spojenej ZŠ a MŠ zabezpečiť podrobnejšie vyhodnotenie nákladov ZŠ a MŠ a pripraviť návrh na programový rozpočet pre roky 2010, 2011 a 2012.

- Poslancom obecného zastupiteľstva zúčastniť sa stretnutia dôchodcov s obsluhou podávaného občerstvenia.

- Obecnému úradu – pripraviť inventarizačné zostavy pre komisie do 25.11.2009

Inventarizačným komisiám – ukončiť inventarizáciu obecného majetku do 16.12.2009.

Členom inventarizačných komisií porovnať upravené evidenčné hárky po vyradení nepotrebného majetku a tieto popodpisovať.

- Obecnej rade prerokovať a navrhnúť opatrenia vyplývajúce z jednotlivých predložených materiálov hlavnej kontrolórky.

Súhlasilo:

S bezplatným pridelením stolového kalendára na r. 2010 na bytovú jednotku podľa č. domu.

- S vyrovnaním straty za našu obec Kálnica voči Združeniu obcí pre separovaný zber Javorina - Bezovec, n.o. vo výške 814.

S darovacou zmlouvou a s podaním vkladu na zápis darovacej zmluvy do katastra nehnuteľností – parcely - č. 2/6 o výmere 2 m² – zastavaná plocha a nádvorie, č. 2/8 o výmere 38 m² – zastavaná plocha a nádvorie, č. 3/2 o výmere 33 m² – záhrada, ktoré boli špecifikované geometrickým plánom č. 33165041 - 53/2009 v prospech obdarovaného – Obec Kálnica.

- So zamestnaním pracovníčky Sociálneho podniku Nové Mesto n.V. Mgr. Dany Badžgoňovej na 50 % pracovný úväzok pre potreby obce počas roku 2010. Náplň práce určí starosta. Obec bude Sociálnemu

podniku uhrádzať náklady vo výške 25 % jej mesačného platu.

- So zmlouvou i s cenou za vypracovanie projektovej dokumentácie „Kanalizácia a ČOV pre Bytový dom 8 b.j. Kálnica, vo výške 1.356,60 , vrátane DPH.

S vytvorením Základnej organizácie „Klub dôchodcov Kálnica“. Obec bude ako doteraz prispievať klubu dôchodcov na úhradu za plyn a elektrinu spotrebovanú v klubovej miestnosti.

Na Zmluvou o budúcej zmluve na prenájom priestorov pre Centrum špeciálneho pedagogického poradenstva v Kálnici.

S uzatvorením Zmluvy o dielo s Ing. Jánom Miklánkom, ako autor-ský dozor počas rekonštrukcie kultúrneho domu v Kálnici.

S uzatvorením Zmluvy o dielo s Ing. Dušanom Bednárikom, ako stavebný dozor počas rekonštrukcie kultúrneho domu v Kálnici.

Abý trasa Veteran Ralley dňa 9.5.2010 prechádzala cez našu obec.

Menovalo:

- Členov do odbornej komisie pre ROEP v Kálnici:

- za Obec Kálnica - poslankyňa Annu Krchnavú;

- zastupovaním občanov - pani Emiliu Krchnavú.

Ustanovilo:

Ing. Jaroslava Foltína, ako odborne spôsobilú osobu, Annu Krchnavú, Dušana Filipa a Ing. Jána Krchnavého za členov výberovej komisie na otváranie obálok pre výber firmy na výstavbu nájomného 8 - bytového domu v Kálnici.

Žiadalo starostu obce:

Vyzvať Povodie Váhu so sídlom v Piešťanoch, ako vlastníka toku pretekajúceho cez obec o jeho vyčistenie.

Doporučilo starostovi obce:

Zadať spracovať projektovú dokumentáciu na zateplenie MŠ a požiadať o dotáciu na jej realizáciu.

Hladať východisko z nepriaznivej situácie vo vývoze odpadov s cieľom čo najmenšieho dopadu na občanov.

Zabezpečiť patričnú reprezentáciu obce počas akcie Veteran Ralley.

Poverilo starostu obce:

Ďalším konaním pre zabezpečenie vypracovania projektovej dokumentácie „Kanalizácia a ČOV pre bytový dom – 8.b.j. Kálnica“;

predložením žiadosti na ŠFRB o úver pre nájomný Bytový dom v Kálnici v sume cca 351.996,77.

V interpeláciách poslancov bolo riešených sedem pripomienok.

Bližšie oboznámenie s uzneseniami OcZ je možné na Úradnej tabuli obce, ako i na internetovej stránke www.kalnica.sk

Dušan Filip

Vážení spoluobčania!

V minulom čísle Kálnických ozvien som Vás informoval o pripravovaných zámeroch i projektoch, ktoré hodláme v prípade úspešnosti našich podaných žiadostí v našej obci realizovať.

Dnes je už jasné, čo nás v tomto poslednom roku funkčného obdobia čaká a s čím sa budeme musieť ešte tvrdo popasovať. I napriek kríze, ktorá nás postihla, znížením príjmovej časti rozpočtu zo strany štátu, rozhodli sme sa zrealizovať pripravené a schválené projekty, na ktoré nám bola poskytnutá štátna dotácia, prípadne dotácia z fondov EÚ. Nie je to málo a rozsahom činnosti by toho bolo dosť i na celé nové funkčné obdobie. Urobím všetko preto, aby sme prijaté zábery, až na výstavbu bytovky, dokončili ešte tohto roku, čo bude úkol nemiernie náročný hlavne na rozpočet obce i na obecný úrad.

V uplynulom období za našu hlavnú úlohu som považoval aktivitu ohľadom obmedzenia, resp. odstránenia hrozby ťažby uránu v našej lokalite Považského Inovca, prípravu vybudovania obecnej kanalizácie a zabezpečenie rozvojových projektov.

V tejto súvislosti Vám všetkým chcem oznámiť, že rozvoj našej obce, ktorý bol doteraz poznačený obavami z pripravovanej ťažby uránu, môže pokračovať už bez tejto hrozby. I vďaka vám, vážení spoluobčania, podarilo sa parlamentnou cestou doceliť úpravu a zmenu rozhodujúcich zákonov, v ktorých bola podstatne posilnená rozhodovacia právomoc obcí a ich samosprávnych orgánov i povinnosť pri investičných zámeroch rešpektovať schválený územný plán obce a kraja. Preto i v doplnku územného plánu Trenčianskeho samosprávneho kraja sa na náš podnet zapracováva zásada, ktorá určuje pohorie Považského Inovca hlavne na rekreačné využitie, v ktorom ťažba uránu je neprípustná a nežiadúca. Touto formou je zabezpečená i ochrana jeho vzácnych zdrojov pitnej vody. V tejto súvislosti som povďačný obetavým aktivistom z organizácie Greenpeace i Ing. Jánovi Kiššovi, predstaviteľom ZMOSU, podpore politickej strany SMER-SD, ako aj ďalším nemenovaným, za ich aktívnu, odbornú a iniciatívnu prácu, vďaka ktorej sa podarilo získať podporu celého spektra poslancov a navrhované zmeny presadiť v parlamente do zákonov. Splnil sa tak náš hlavný cieľ, ktorý sme si stanovili na začiatku organizovania doposiaľ prvej úspešnej petície „STOP URÁNU NA SLOVEN-

SKU“. Je potrebné zdôrazniť, že o tento úspech sa veľkou mierou pričínili i aktivity našej obce.

Vo výstavbe **obecnej kanalizácie** sa nám nepodarilo pokročiť ďalej i napriek tomu, že v obciach Kočovce, Nová Ves nad Váhom a Hôrka nad Váhom jej výstavba už pokračuje plným tempom. Sme ale perspektívnou súčasťou tohto systému s predpokladaným možným napojením do neho v Rakoluboch. Odčlenenie našej obce Kálnica pri jeho budovaní sme nemohli, žiaľ, ovplyvniť. Je dané skutočnosťou, že poloha obce i v dôsledku ďalších ukazovateľov nespĺňa podmienky aglomerácie. Navyše sme medzi sebou oddelení katastrálnym územím Beckova. Podanej žiadosti o samostatné vybudovanie kanalizácie nám zatiaľ vyhovené nebolo. Úspešní sme boli ale v iných aktivitách.

V rámci rozvoja cestovného ruchu v Krajnej doline, pokračovala realizácia 2. etapy jej **elektrifikácie**. Môžem skonštatovať, že väčšina žiadateľov o elektrickú prípojku prešla už úspešne stavebným konaním a prípojku má už i zrealizovanú. Celá akcia, ktorá bola zrealizovaná za spoluúčasti a finančnej pomoci ZEZ, chatárov i obetavosťou, t. č., žiaľ, už nebohého Ing. Jaroslava Šimnu. Uvedená akcia je tesne pred dokončením. Naplnia sa tak dávna snaha chatárov v hornej časti Krajnej doliny.

Ako ste si už určite všimli, úspešne sa pokračuje v najnáročnejšej našej akcii tohto roka, ktorou je **úprava a zateplenie kultúrneho domu**. Táto sa realizuje za finančnej pomoci EÚ z Programu pre rozvoj vidieka pod názvom „Za lepší kultúrny a spoločenský život v Kálnici“. Na jej prefinancovanie si musela obec zobrať preklenovací úver v plnej hodnote novej dotácie t.j. 407.711,15 eur (12,5 mil Sk). Práca už zabezpečuje f. GOOD WILL i s pomocou domácej stavebnej firmy p. P. Pavlecha. Stavebné práce sú o to náročnejšie, že sa realizovali za doterajšej plnej prevádzky KD bez vylúčenia plánovaných spoločenských akcií a práce obecného úradu, čo ďalej už nebude možné. Je našou snahou práca na kultúrnom dome tento rok ukončiť.

Úspešní sme boli i pri podaní žiadosti na komplexnú **modernizáciu verejného osvetlenia**. Jej cieľom je zabezpečiť nočné osvetlenie obce, ktoré bude zodpovedať náročným normám EÚ a zabezpečí nielen úsporu elektrickej energie, ale i zníži náklady na údržbu verej-

ného osvetlenia. Na túto akciu sme získali grant z ministerstva hospodárstva vo výške 193.279,97 eur (5 822 752 Sk), pri spoluúčasti obce 5%. Akciu bude realizovať firma EZ-ET, s.r.o., Banská Bystrica, ktorá bola vybraná vo verejnej súťaži s termínom ukončenia 31.12.2010.

Tiež sme boli úspešní i pri podaní žiadosti na dotáciu zo štátneho fondu rozvoja bývania na pripravovanú **výstavbu 8-bytovej jednotky** pod kultúrnym domom, ktorú bude realizovať f. Stavokomplet zo Starej Turej, s termínom ukončenia v budúcom roku. Jej začatie predpokladá odstránenie chátrajúcich stavieb súčasnej rímskokatolíckej modlitebnice a múzea. Z toho dôvodu, najneskoršie do konca mája, uvedené stavby musíme zbúrať a pripraviť stavenisko. V tejto súvislosti expozíciu múzea mienime premiestniť do náhradného priestoru domu č. 139, ktorý bol doposiaľ užívaný chovateľskou organizáciou a rímskokatolícka cirkev si rekonštruuje a pripravuje už odkúpený bývalý klub mládeže. Taktiež pripravujeme i výstavbu menšej dočasnej čističky odpadových vôd v Sklepárovcí, na ktorej by sa čistili odpadové vody nielen z bytoviek, ale i z celého viacúčelového objektu Pohostinstva. Táto čistička by sa realizovala v prípade opakovanej neúspešnosti získania finančných prostriedkov na obecnú kanalizáciu. Kanalizáciu máme už komplexne projekčne pripravenú a je vydané na ňu i právoplatné stavebné vodoprávne povolenie.

Povinnosťou nielen občanov, ale predovšetkým obce, je udržiavať a starať sa o nehnuteľnosti, ktoré má vo svojom vlastníctve. Niektoré si už vyžadujú i náročnejšie a nákladnejšie stavebné úpravy. Takouto je i viacúčelová **budova Pohostinstva**, kde je umiestnená i pošta, obchod, klub dôchodcov, aj stolnotenisová herňa. Uvedený objekt zateká a je nevyhnutné vymeniť celú strechu a obnoviť i fasádu budovy. Na uvedené práce bola vypísaná verejná súťaž, v ktorej úspešne obstála f. STAvin s.r.o., z Nového Mesta nad Váhom. Práca s nákladom 33.183,19 (cca 1. mil Sk) chce firma zrealizovať v priebehu mája - júna tohto roka. Na opravu budovy použijeme finančné zdroje získané z predaja klubu mládeže a z predčasných splátok nájomného jej nájomcov.

Čiastočne stavebné úpravy pripravujeme zrealizovať i na miestnom **cintoríne**. Po zrealizovanej úprave parku a parkovacej plochy

pri cintoríne pripravujeme zhotovenie okrasného betónového plného plotu ohraničujúceho cintorín z východnej strany od Psočných. Po dohode s nimi a ich darovaní obci časti záhrady, bude sa dať vedľa plotu zriadiť i manipulačná ulička. Plotové dielce i ich zostavenie máme už zabezpečené vo firme p. Ing. Brúsila v Trenčianskych Bohuslaviciach. Nakolko plot realizujeme z vlastných finančných prostriedkov, pomocné i výkopové práce budeme zabezpečovať z obce i brigádnicke. Verím, že nájdeme i pochopenie a pomoc spoluobčanov.

Ako je z uvedeného zrejmé, ešte do konca roku nás čaká veľmi veľa náročnej práce.

Nie všetko sa nám darí. Najväčší problém, ktorý budeme musieť vyriešiť a s ktorým sa trápime už od konca minulého roka, je zabezpečenie spoľahlivého a nie príliš drahého odvozu a likvidácie **kommunálneho odpadu**. Je tragédiou, že po takmer 15 rokoch našej snahy znížiť množstvo odpadu, ktorý je nevyhnutné uložiť na skládku odpadu prostredníctvom čoraz kvalitnejšieho separovaného zberu, hlavne plastov, ich zber budeme musieť dočasne obmedziť a budú zbierané len pet-fľaše. Núti nás k tomu nielen ekonomické hľadisko, ale i situácia, ktorá vznikla v Združení obcí pre separovaný zber Javorina Bezovec, n.o., spôsobená podstatným znížením cien odovzdávaných vyseparovaných surovín a nedostatok zdrojov na nákup novej zberovej techniky. V dôsledku tejto situácie združenie pozastavilo svoju činnosť a pred nami stojí mimoriadne zložitá a dôležitá otázka, ako ďalej s odpadmi a separovaným zberom.

Popri týchto investičných aktivitách sa spracováva **doplnok č.1 Územného plánu** nienaj obce a pripravuje sa projekt spolupráce s Českou republikou, výsledkom ktorého by mala byť rozšírená vzájomná spolupráca s našou družobnou obcou **Popovice** a dobudovanie sociálneho zariadenia chaty Kálnica.

V rámci mikroregiónu Beckov – Zelená Voda- Bezovec sústreďujeme aktivity na vytvorenie možnosti vybudovania sociálneho zariadenia - penziónu pre dôchodcov. Zatiaľ sa ukazuje ako najvhodnejšie prebudovanie súčasného zariadenia hotela Horec na Modrovej, ktorý by prednostne slúžil občanom nášho mikroregiónu.

Úlohy sú to náročné, ale splniteľné.

Ing. Miroslav Borcovan

Pani poslankyňa, na slovíčko - ANNA KRCHNAVÁ

Predstavujeme Vám poslankyňu OZ v Kálnici – p. Annu Krchnavú

1. Kedy si prvýkrát kandidovala za poslankyňu obecného zastupiteľstva a z akého dôvodu si sa rozhodla kandidovať?

Prvýkrát som za poslankyňu obecného zastupiteľstva kandidovala v roku 1994. Vtedy ma oslovil pán starosta, či by som nešla. V tom čase som ešte ani dobre nevedela, čo ma čaká, dá sa povedať, že som išla do neznáma, myslela som si, že ma aj tak nezvolia. Vtedy nás bolo 24 kandidátov a z nich sa volilo 12 poslancov a na moje prekvapenie som bola medzi nimi aj ja. Ako poslankyne sme boli vtedy len 2 ženy, Margita Pečítová a ja. Poslankyňou som bola dve volebné obdobia, tretie som nekandidovala, nakoľko som zamestnaná v štátnej správe a v tom čase to zákon nedovoľoval. Teraz som poslankyňou 3 volebné obdobia. A z akého dôvodu som sa rozhodla kandidovať znova? V Kálnici som sa narodila, prežila som tu svoje detstvo, mladosť, jednoducho Kálnica je moja rodná obec. Poznáam tu ľudí a ľudia poznajú mňa. Motivovalo ma pôvodne to, že ako poslankyňa môžem a chcem pomáhať občanom, o čo sa snažím doteraz, ale i to, že mám možnosť aspoň čiastočne ovplyvniť činnosť v obci a prípadne uplatniť aj svoje návrhy a skúsenosti pri riešení niektorých vecí. Táto práca ma naučila povedať si svoj vlastný názor a tak isto si aj vypočúť názory iných a rešpektovať ich. Nemôžem a ani nechcem robiť rozdiely medzi ľuďmi – chcem hájiť záujmy všetkých občanov bez rozdielu, veď napokon, či budem poslankyňou rozhodli občania tým, že mi dali už po tretíkrát svoje hlasy, čo si mys-

lím, že je prejavom dôvery. Od roku 1994 pracujem v komisii pre výstavbu a ochranu životného prostredia a neskôr mi pribudli i ďalšie – komisia pre kontrolu verejného záujmu a komisia pre kontrolu a ochranu verejného poriadku. Taktiež som aj členkou obecnej rady.

2. Podporuje Ťa rodina?

Moja rodina – syn Michal a rodičia ma podporujú, nemajú nič proti mojej práci pre obec.

3. Pracuješ na Správe katastra v Novom Meste nad Váhom, určite je to náročné povolanie...

Práca na katastri je pomerne zložitá a rôznorodá. Pracujem tam už 19 rokov a za tú dobu som prešla rôznymi prácami a nadobudla aj dosť skúseností. Denne prichádzam do kontaktu s ľuďmi a práca s ľuďmi je náročná. Ľudia sú na svoje majetky a dedičstvo citliví a aj reakcie ľudí sú rôzne. Stáva sa mi, že občania z Kálnice chodia aj ku mne domov poradiť sa, alebo opýtať. Snažím sa im pomôcť, vypočuť a usmeriť ich, čo a ako treba postupovať pri vybavovaní svojich záležitostí.

4. Môžeš spomenúť niektoré úspechy a problémy v práci poslankyne?

Ťažko povedať, čo je možné považovať za úspech a čo za problém. Pri každej práci sa vyskytne aj úspech aj problém. Skutočnosťou je, že kým sa dopracujeme k nejakému úspechu predchádza tomu najskôr množstvo problémov. Nemyslím si, že pri takejto práci si môže niekto povedať, že je to jeho úspech, vždy je to úspech celého tímu a nie jednotlivca. Za celé obdobie, čo som v OZ môžem povedať, že ma teší, že sa v obci podarilo vybudovať plynifikáciu, získať do vlastníctva budovu Jednoty (terajšia pošta, krčma), budovu Ševčíkovca (bývalá pálenica), chatu bývalej Dreviny v Krajnej doline, zriadiť v obci zdravotné stredisko. Ďalej ma teší, že obec každý rok organizuje stretnutie dôchodcov. Je to veková kategória, ktorá si aspoň takúto pozornosť od obce zaslúži. A problémy? Problémy vidím hlavne v niektorých zákonoch a legislatíve, ktoré prácu sťažujú a niekedy až znemožňu-

jú. Ďalším problémom sú finančné možnosti obce.

5. Na akých projektoch Ti mimoriadne záležalo?

V predchádzajúcich volebných obdobiach to bola veľká investičná akcia - plynifikácia obce. Teraz ma teší, že sa nám podarilo zrealizovať revitalizáciu miestneho parku a hlavne dobudovať parkovisko pri cintoríne. Mojou prioritou je momentálne úprava miestneho cintorína a rekonštrukcia domu smútku. To je dobudovať k jestvujúcej budove domu smútku sociálnu časť, prístrešok, spevnené plochy, chodníky a nakoľko sa nám podarilo rozšíriť cintorín o 1 meter zo strany od domu smútku (od p. Psotnej) vybudovať aj nové oplotenie, tak aby boli dôstojne oddelené hrobové miesta od súkromného pozemku plným plotom. No a do budúcnosti mám záujem na tom, aby sa v obci zriadil dom opatrovateľskej služby, alebo penzión pre dôchodcov.

6. Čo bolo pre teba sklamaním?

Mojím sklamaním je, že v obci sa nám nepodarilo vytvoriť nový stavebný obvod. O stavebné pozemky v Kálnici je veľký záujem. Problém spočíva v tom, že obec nemá vo vlastníctve také pozemky, ktoré by boli vhodné na individuálnu bytovú výstavbu. V lokalitách, kde by sa dalo stavať sa musia pozemky vytvoriť z viacerých menších pozemkových parcíel a teda aj vykúpiť od viacerých vlastníkov. Vždy sa nájde niekto, kto buď nemá v danej lokalite parcelu vlastnícky usporiadanú, alebo jednoducho nemá záujem ju odpredať, alebo žiada za ňu neprimeranú cenu. Ďalej si treba uvedomiť, že pozemok sa stáva stavebným pozemkom až vtedy, keď sú k nemu vybudované inžinierske siete (voda, plyn, elektina, cesty). Ďalším mojim sklamaním je ľahostajnosť niektorých občanov, ktorí sa nestarajú o svoj majetok. Mám tým na mysli v akom stave sú niektoré neobývané, ale i obývané domy a dvory v obci, ktoré sú zaradené, chátrajúce, zarastené burinou a prerastajúcimi konármi od stromov a kríkov a na dvore množstvo rôzneho odpadu,

kde sa potom držia rôzne hlodavce, potkany, nepríjemný hmyz a v letnom období zápach. Takýto občania si možno ani neuvedomujú, že tým znepriemňujú život susedom a okoliu. Tí občania, ktorých sa to týka boli už zo strany obce vyzvaní na odstránenie predmetných nedostatkov a verím, že sa tento problém vyrieši.

7. Využívaš aj svoje zamestnanie, aby si pomohla obci?

Moje zamestnanie a prácu pre obec nemôžem spájať. Sú to dve rôzne veci.

Som rada, že môžem obci poskytnúť svoje vedomosti a skúsenosti pri riešení majetkových vzťahov v obci. V súčasnej dobe sa začína pre katastrálne územie Kálnica vyhotovovať ROEP (register obnovenej evidencie pozemkov), ktorý napomôže tomu, že sa v obci doriešia vlastnícke vzťahy k pozemkom a možno potom bude aj priechodnejšie vytvoriť už spomínaný nový stavebný obvod. Zároveň som aj členkou komisie ROEP za obec Kálnica.

8. Pôjdeš do ďalších volieb do OZ?

Ťažko povedať v tejto chvíli, či budem kandidovať znova. Závisí to od rôznych okolností v rodine. Ešte som nad tým tak vážne neuvažovala, ale snáď, by bolo dobré aj prenechať túto prácu mladším.

9. Prezradíš nám aj niečo o sebe, napríklad kde tráviš dovolenku?

Na seba mi veľa času nezostáva, som zamestnaná, starám sa o domácnosť, záhradu rodinu. Vždy cez letné obdobie si ale doprajem dovolenku, najčastejšie je to v Chorvátsku. Tento relax si myslím aj zaslúžim.

10. Tento rok oslávíš okrúhle jubileum?

Áno – o mesiac budem mať päťdesiatku. Čo k tomu povedať? Ani neviem, kedy ten čas tak rýchlo ušiel.

Tak všetko najlepšie k narodeninám, veľa zdravia, úspechov a radosti zo života, nech môžeš uskutočniť všetky svoje plány pre blaho obce a šťastie svojej rodiny.

Zhovárala sa

Dana Badžgoňová

Vlastníte bezcenné akcie?

Bezenné akcie z prvej vlny kupónovej privatizácie môžete zadarmo previesť na Fond národného majetku. Účet Vám zrušia zadarmo.

Od 1. októbra 2009 môžu všetci občania, ktorí vlastní akcie z 1. vlny kupónovej privatizácie a považujú ich za bezcenné, tieto previesť na účet Fondu národného majetku Slovenskej republiky. Bezodplatný prevod umožnila novela zákona o cenných papieroch a investičných službách.

Základnú informáciu o tom, či ste majiteľom cenných papierov a či máte v centrálnom depozitári vedený účet majiteľa sa dozviete na vybraných pracoviskách Slovenskej pošty alebo spoločnosti RM-S Market.

V našom prípade je to Slovenská pošta, a.s., Trenčín, Mierové námestie 21. Oddeľovanie SIPO.

Prevod cenných papierov môžete uskutočniť v pracovných dňoch pondelok – piatok v úradných hodinách od 8,00 hod. – 15,00 hod.

Pri priečinku označenom nápisom „PRACOVISKO pre prevody zaknihovaných cenných papierov na FNM SR“ predložte občiansky preukaz a následne vám bude vyhotovený výpis z vášho účtu. Môžete sa následne rozhodnúť, ktoré cenné papiere chcete previesť na FNM. Ak prevediete všetky cenné papiere a požiadate o zrušenie účtu, nebudete povinný v budúcnosti platiť poplatky za vedenie účtu v Centrálnom depozitári cenných papierov. Ak však prevediete iba časť cenných papierov na FNM, budete v budúcnosti povinný platiť

poplatky spojené s evidenciou cenných papierov na vašom účte.

Niektorí občania, ktorí majú na svojich účtoch akcie v nominálnej hodnote vyše 6 639 eur (200-tisíc korún) museli z nich platiť poplatky. Ak zistia, že ich akcie nemajú cenu, môžu ich previesť na FNM a požiadať o bezplatné zrušenie účtu. Ak prevediete cenné papiere na FNM do konca roku 2010, nemusíte zaplatiť faktúru, ktorú ste dostali od centrálného depozitára cenných papierov v roku 2009 (t. j. poplatok za vedenie účtu za rok 2008). V prípade, že ste faktúru už uhradili, FNM vám tento poplatok vráti. Rovnako tak nemusíte zaplatiť faktúru, ktorú dostanete od centrálného depozitára cenných papierov v roku 2010 (poplatok za rok 2009).

Možnosť prevodu cenných papierov na FNM nie je časovo obmedzená, ale FNM upozorňuje, že uhradí poplatok za vedenie účtu občanom ktorí dostali faktúry od FNM len v tom prípade, keď cenné papiere prevedú na FNM do 31. 12. 2010.

Podľa vyjadrenia hovorkyne FNM: „Celá táto akcia sa robí preto, lebo v budúcnosti sa pripravuje spolplatenie majetkových účtov, ale určite to nebude od 1. januára 2010.“

Pri prevode cenných papierov je potrebné predložiť doklad totožnosti – občiansky preukaz.

Ak sa nemôžete dostaviť osobne na vybrané pracovisko, môže tak urobiť váš splnomocnený zástupca, ktorý sa preukáže splnomocnením s vaším úradne overeným podpisom.

Krchnavá Emília

Vzor splnomocnenia – zdroj FNM

PLNOMOCENSTVO

1. Splnomocniteľ:

meno a priezvisko
bydlisko
rodné číslo

2. Splnomocnenec:

meno a priezvisko
bydlisko
rodné číslo

3. Plnomocnenstvo Splnomocniteľ týmto v zmysle ust. § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka

s p l n o m o c ň u j e

splnomocnenca, aby v plnom rozsahu zastupoval splnomocniteľa a vykonával v jeho mene a na jeho účet všetky nasledovné právne úkony:

3. 1 uzavrel a podpísal zmluvu o bezodplatnom prevode cenných papierov s Fondom národného majetku Slovenskej republiky (ďalej len FNM), na základe ktorej splnomocniteľ bezodplatne prevádza na FNM cenné papiere v súlade s ustanoveniami § 29 ods. 11 a 12 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov;

3. 2. podal a podpísal príkaz na registráciu bezodplatného prevodu cenných papierov na FNM;

3. 3 podal a podpísal akýkoľvek iný príkaz, alebo požiadavku, ktoré sú nevyhnutné pre registráciu bezodplatného prevodu cenných papierov na FNM, alebo ktoré akýmkoľvek spôsobom súvisia s registráciou bezodplatného prevodu cenných papierov na FNM;

3. 4 vykonal akýkoľvek úkon, ktorý je nevyhnutný pre realizáciu registrácie bezodplatného prevodu cenných papierov na FNM, ako aj pre zrušenie splnomocniteľovho účtu majiteľa zaknihovaných cenných papierov.

Za splnomocniteľa:

Úradne overený podpis:

V Beckove, dňa

ROEP

(register obnovenej evidencie pozemkov)

V priebehu rokov 2010-2013 sa bude v katastrálnom území obce Kálnica vyhotovovať register obnovenej evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim – skráteno ROEP.

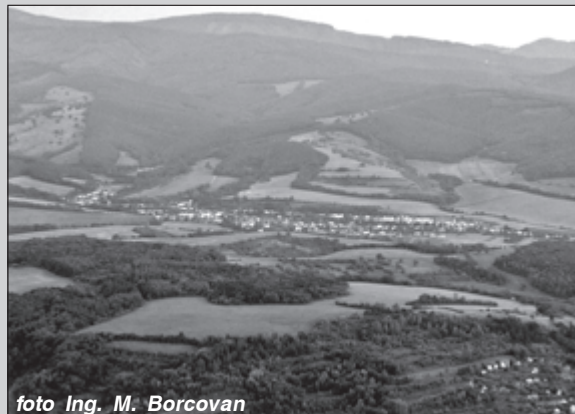

foto Ing. M. Borcovan

Jeho účelom bude obnoviť vlastnícke vzťahy k všetkým pozemkom a následne ich zapísať do katastra nehnuteľností. Zjednoduší sa tak nakladanie s pozemkami a preukazovanie vlastníctva, nakoľko všetky pozemky už budú mať založený list vlastníctva.

Zhotoviteľom ROEP-u je firma GEOEX s.r.o. z Banskej Bystrice, ktorá bude vyhotovovať ROEP na základe údajov z katastra nehnuteľností, pozemkovej knihy a tiež listín predložených občanmi.

Konanie ROEP umožňuje občanom vysporiadať si vlastnícke vzťahy k pozemkom, predložiť listiny a doklady, ktoré z rozličných dôvodov neboli doteraz zapísané do katastra nehnuteľností. Tieto listiny môžu predložiť komisii ROEP, ktorá bude spolupracovať so zhotoviteľom. Členmi komisie za obec Kálnica sú Anna Krchnavá a Emília Krchnavá.

foto Ing. M. Borcovan

Listiny môžu občania predkladať na obecnom úrade. Vyhotovený ROEP bude predložený na verejné nahliadnutie na obecnom úrade na dobu 30 dní. Každý účastník dostane výpis, v ktorom budú uvedené jeho riešené pozemky, podiely k nim a tituly nadobudnutia. Je veľmi dôležité tento výpis si pozorne prekontrolovať a prípadne doplniť, zvlášť osobné údaje – rodné číslo a adresu trvalého bydliska, nakoľko ak budú tieto údaje chýbať, pozemok prejde do správy Slovenského pozemkového fondu. Po doriešení všetkých námietok a doplnení chýbajúcich údajov zhotoviteľ predloží ROEP Správe katastra v Novom Meste nad Váhom na zápis do katastra nehnuteľností a po jeho vykonaní budú všetky právne vzťahy k pozemkom zapísané na listoch vlastníctva.

Anna Krchnavá

Predstavujeme predsedu PD Kálnica – Ing. Jozef Macháč

POĽNOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO DNES

Poľnohospodárske družstvo v Kálnici bolo založené 1. januára 1958 na ustanovujúcej schôdzi JRD. Založilo ju 99 roľníkov, ktorí priniesli do družstva takmer 500 ha pôdy. Do jesene pribudlo ďalších 60 členov a družstvo tak mohlo hospodáriť na 653 ha pôdy. Prvým predsedom sa stal Ján Urban. Dnes, t.j. na jar 2010, kálnické družstvo hospodári celkovo na 757,11 ha pôdy a vlastní 389 kusov hovädzieho dobytku. Zamestnáva 18 pracovní-

kov, ktorých priemerná veková hranica je 50 rokov.

Pán predseda, viete, kolkým v poradí ste predsedom PD za 52 rokov jeho existencie?

Za 52 rokov neviem, ale od samostatného PD Kálnica som šiesty.

Od kedy pracujete v tejto funkcii v PD Kálnica?

Od výročnej členskej schôdze v marci 2004. Rok predtým som v PD pracoval ako agronóm, poznali sme sa navzájom.

Nie ste rodený Kálničan, dokonca v našej obci ani nebývate. Kde ste sa narodili?

Som od Topolčian, z obce Veľké Rypňany. Je to moja rodná obec, aj tam stále bývam. Len 40 km od Kálnice.

Všetečná otázka: kedy ste sa narodili a kde ste chodili do školy?

Pred 57 rokmi v apríli 1953. Základná škola v rodnej obci, Stredná poľnohospodárska škola v Topolčanoch a VŠ poľnohospodárska v Nitre. Maturitu aj VŠ som robil popri zamestnaní, pôvodne som bol vyučený ako strojník zámočník, ale zistil som, že chcem viac.

Máte rodinu?

Som ženatý, mám jednu dcéru, jedného zaťa a dvojročného vnuka.

Vadí manželke, že Vás málo vidí doma?

Vadí. Doma nemám takmer na nič čas.

Ale predsa, čomu sa venujete vo vzácných chvíľach voľna?

Ak je nejaké voľno, delí sa na vnuka, poľovačku a záhradu.

Ako ste sa dostali na terajšie pracovisko?

(Jednoducho, autom.) Robil som výživu hospodárskych zvierat pre jednu zahraničnú firmu pre poľnohospodárske podniky na Považí, a tým pádom aj pre Kálnicu. Radil som im vo výžive zvierat. Páčilo sa mi, že ma aj počúvali. Dokonca aj v rastlinnej výrobe som im občas poradil a bolo to dobré. A potom ma oslovili, či by som nechcel robiť predsedu družstva.

Nefutujete?

Nie. Som z poľnohospodárskej rodiny, z dediny, som zvyknutý pracovať v poľnohospodárstve. Pokiaľ ma ľudia rešpektujú a radia sa mojimi radami, tak ma práca baví.

Aký je rozdiel v hospodárení PD dnes v porovnaní so stavom, pred 6-timi rokmi?

Keď som prišiel, v PD všetká technika bola zastaralá – investovali sme cca 20 miliónov eur na obnovu strojového parku a pomohlo nám to ušetriť značné peniaze. Pre porovnanie: spotreba nafty bola v r. 1999 - 140 tis. litrov a v r. 2009 to bolo 67 tis.litr. a spotreba oleja bola v r. 1999 až 8 a pol tisíc litrov a v r. 2009 - 2700 litrov a pri tom sa výmera obrábanej pôdy nezmenšila. Ďalšie opatrenia sme urobili v oblasti zamestnanosti – znížil sa počet zamestnancov z 39 na súčasných 18. Robia to isté, ale zvýšila sa

produktivita práce. Za čo chcem aj touto cestou poďakovať.

Čo produkuje v súčasnosti?

Zameriavame sa na chov dobytka na mlieko, obrábame poľnohospodársku pôdu na pestovanie repky, kukurice, pšenice a na iné plodiny zaujímavé pre trh a dorábame krmoviny pre dobytok.

V čom vidíte budúcnosť PD v obci?

Mojím cieľom je udržať ráz kálnickej krajiny ako je teraz, aby pohľad na tieto kopce a polia potešil oči. Stojí za to bojovať – udržať ráz kálnickej krajiny. Veľká časť domácich, žiaľ, nemám takýto názor, čo sa prejavuje jazdením traktormi či motorkami po zasiatom a vývozem odpadu na čierne skládky. Mnohí návštevníci obdivujú udržiavané polia a lúky, nie všade to dokážu robiť. Je to naša zásluha.

Myslíte, že budete aj ďalej vo funkcii predsedu PD?

Nezvyknem utekať z boja. Predsedom som druhé volebné obdobie. Ešte nie je urobené, čo treba urobiť. Po naplnení mojich pred-

stáv uvážim, ako budem pokračovať ďalej. Je dôležité, aby môj nástupca mal po mne z čoho vychádzať. Záleží mi na tom, aby PD fungovalo. V budúcnosti bude záležať na majiteľoch pôdy, či budú chcieť, aby PD naďalej obrábalo túto pôdu, alebo ju predajú zahraničným investorom. PD nemá prostriedky na kúpu poľnohospodárskej pôdy. Aký paradox: naši starí rodičia pôdu kupovali! Pôda bola a je najväčšia hodnota.

Na záver: Ako sa v súčasnej dobe podieľa PD na aktivitách v

obci? Pomáhate aj niektorým spoločenským organizáciám, ak máte možnosť?

V rámci možnosti družstva sa podieľame na spoločenskom živote v obci, či už finančne alebo materiálne a taktiež zabezpečovaním prác technikou družstva.

Pán predseda, ďakujem Vám za čas, ktorý ste venovali na tento rozhovor.

Mgr. Dana Badžgoňová

Nezvyklá štatistika účasti voličov obce Kálnica na voľbách do VÚC v roku 2009

Voľby poslancov a predsedu vyššieho územného celku samosprávneho kraja Trenčín sa uskutočnili dňa 14.11.2009. Vzhľadom k tomu, že predseda samosprávneho kraja Trenčín v I. kole volieb nebol zvolený, II. kolo sa uskutočnilo 28.11.2009.

S výsledkami volieb bola verejnosť oboznámená bezprostredne po jednotlivých kolách volieb skonštatovaním, že účasť voličov bola vo všeobecnosti vo všetkých volebných obvodoch veľmi nízka. I keď je to s odstupom času, iste bude našich občanov zaujímať účasť voličov v Kálnici.

Môžeme konštatovať, že:

I. kolo - 833 zapísaných voličov - účasť 120 t.j. 14,41 %

II. kolo - 834 zapísaných voličov - účasť 123 t.j. 14,75 %. (1 volič pribudol dožitím 18 rokov).

V oboch kolách to bolo výrazne menej ako bol celoslovenský priemer 22,9 %, resp 18,4 %.

Pre zaujímavosť však uvediem niektoré čísla z volieb, ktoré sa vo všeobecnosti nesledujú a neuvádzajú, ale čitateľov možno budú zaujímať.

Priemerný vek zapísaných 834 voličov v Kálnici bol 48,54 rokov.

Priemerný vek zúčastnených 120 voličov v I. kole bol 54,75 rokov.

Priemerný vek zúčastnených 123 voličov v II. kole bol 56,31 rokov.

Tabuľka účasti voličov do 60 rokov a nad 60 rokov:

Veková skupina kolo	Zapísaných voličov	Účasť:	Percento:
18 rokov – 60 rokov	I. kolo	597	66 11,1 %
	II. kolo	598	61 10,2 %
61 rokov – 94 rokov	I. kolo	236	54 22,9 %
	II. kolo	236	62 26,3 %

Najstarší volič v I. kole – 89 rokov (1920) v II. kole – 85 rokov (1924).

Z uvedeného vyplýva, že vo veku do 60 rokov k voľbám prišiel takmer každý desiaty volič.

Vo vekovej skupine nad 60 rokov sa volieb zúčastnil každý štvrtý volič.

Tabuľka podľa vekových skupín:

Veková skupina kolo	Zapísaných voličov	Účasť:	Percento:
18 rokov – 20 rokov	I. kolo	30	5 16,6 %
	II. kolo	31	2 6,5 %
21 rokov – 30 rokov	I. kolo	138	10 7,2 %
	II. kolo	138	8 5,8 %
31 rokov – 40 rokov	I. kolo	163	7 4,3 %
	II. kolo	163	12 7,4 %
41 rokov – 50 rokov	I. kolo	121	23 19,0 %
	II. kolo	121	13 10,7 %
51 rokov – 60 rokov	I. kolo	145	21 14,5 %
	II. kolo	145	26 17,9 %
61 rokov – 70 rokov	I. kolo	116	31 26,7 %
	II. kolo	116	42 36,2 %
71 rokov – 80 rokov	I. kolo	75	18 24,0 %
	II. kolo	75	17 22,6 %
81 rokov – 94 rokov	I. kolo	45	5 11,1 %
	II. kolo	45	3 6,6 %

Volieb sa nezúčastnil ani jeden volič do 60 r. z nasledovných ročníkov + dva najsilnejšie ročníky:

Vek:	Ročník:	Zapísaných voličov:	I. kolo: účasť:	II. kolo: účasť:
22 r.	1987	6	0	0
36 r.	1973	19	0	0
39 r.	1970	11	0	0
40 r.	1969	15	0	0
42 r.	1967	9	0	0
53 r.	1956	11	0	0
27 r.	1982	23	1	0
35 r.	1974	24	0	1

Z uvedených prehľadov vyplýva, že v budúcnosti vyššia účasť na voľbách, najmä mladších ročníkov, by sa možno zvýšila, umožnením voliť okrem osobnej účasti aj elektronicky.

Spracoval predseda volebnej komisie Dušan Filip

Spolu dokážeme viac

ZO SZV v Novom Meste nad Váhom pozýva spoluobčanov, školy, zájmové krúžky, ako i turistov na spoločné stretnutie pri studienke pri príležitosti otvorenia náučného chodníka v Kálnici na deň **23. apríla 2010** o 11hodine.

Pripomenieme si deň otvárania studničiek. Naši starí rodičia v tento deň išli na svoje polia a lúky a v prírode vyčistili všetky studienky, na čo si už dnes len poniektorí skôr narodení spomínajú. Pokiaľ bude možné a záujem, túto tradíciu by sme radi obnovili a spoločne si ju pripomenuli.

Tibor Valovič na začiatku včelárskeho náučného chodníka pred PD.

Ako vieme, náučný chodník je 8 a pol km dlhý, má 8 informačných tabulí. Aby tieto tabule neboli jednotvárne, prosím všetkých mladých, aby vyslovili svoj názor, čo by v tabuliach radi uvítali. Tabule chceme oživiť s informáciami od lesných spoločností, turistov, cykloturistov, poľovníkov, ale aj od každého z vás, ktorý má nejaký nápad a chce veci pomôcť. Jednoducho povedané, kto sa zastaví na včelnici, bude informovaný nielen o včelách, ale aj o okolitej prírode.

Tibor Valovič, predseda SZV v Novom Meste nad Váhom

Aktivity MŠ v školskom roku 09/10

V októbri sme zorganizovali turistickú vychádzku spolu s rodičmi. Keďže máme deti od 3 do 6 rokov, vychádzka nemohla byť obzvlášť náročná. Prešli sme sa kálnickým „Hrabovnikom“, poznávali stromy, pomenúvali posledné jesenné rastliny a kvety. Samozrejme, nemohlo chýbať ani malé občerstvenie.

Navštívili sme výstavu ovocia a zeleniny, čo deti inšpirovalo aj k častejšej konzumácii týchto zdravých potravín. Spoznali sme aj niektoré menej známe plodiny a rôzne odrody ovocia.

V decembri sme mali vianočný večierok spolu s rodičmi, deti nás potešili pekným programom. Bola aj hostina a, samozrejme, diskotéka.

Vo februári to s nami vyzeralo zle, kvôli rozširujúcej sa chrípke, ale fašiangového karnevalu sme sa nevzdali. Opäť sme pozvali aj rodičov. Deti sa predstavili v maskách, zaspievali „Fašiangy“ a iné piesne, hostili sa a tancovali.

Dňa 2. februára sa uskutočnil zápis detí do ZŠ. Máme desať predškólkov, ale na zápis nešli všetci, v Kálnici je zapísaných 5 detí.

Od 8. do 12. 3. sa konal aj zápis detí do MŠ.

Staronový začiatok

Školský rok sa začal v našej MŠ po starom – deti plakali, niektoré sa i hnevali na svoje mamičky, že opäť musia ísť do škôlky, ale boli aj také deti, ktoré sa do MŠ tešili, a to tešilo aj nás, zamestnankyne.

Začali sme však i po novom – realizujeme náš vlastný školský vzdelávací program vytvorený podľa štátneho vzdelávacieho programu. Program si síce jednotlivé MŠ museli vytvoriť samy, ale dobré je to, že sme si ho „ušli na mieru“, to znamená, že je vytvorený podľa podmienok našej MŠ, jej možností, zamerania, prostredia... Učenie je celodenné, formou hry, prispôbené deťom, ich osobitostiam (nie veku) – čiže je zamerané na individualitu dieťaťa a jeho potreby. Je to síce náročné, ale stojí to za to, lebo deti ani nevedia, že sa učia. Počas učenia sa sami môžu podieľať na rozhodovaní, akou formou sa budeme učiť, aké pomôcky použijeme, aké činnosti...

Neviem, ako sa iným MŠ darí pracovať s týmto novým programom, ale u nás je vidieť, že deti sú tvorivejšie, odvážnejšie, či už v celkovom prejave, alebo pri vyjadrovaní svojich myšlienok – a to je dobrý základ do života (nielen pre pobyt v MŠ). To, ako ich formujeme teraz (alebo neraz aj brzdiame v ich rozvoji), ich totiž ovplyvní na celý život.

Takže „neškatulkujte“ deti podľa toho, že majú všetky napr. 6 rokov – to vieme všetci, ale vieme aj to, akú majú osobnosť, želania? Základom je, poznať dieťa a tým zistiť, čo potrebuje.

Zuzana Škulcová

Môj prvý pobyt v nemocnici

Tento príbeh nezačína veľmi veselo. Pár dní z prázdnin som strávila v nemocnici. Keďže sa mi zle dýchalo, museli mi vybrať nosné mandle. Aby mi nebolo smutno, bola so mnou mama. Asi po troch dňoch ma pustili domov. Prišiel pre nás táto. Cestou domov sme sa zastavili v Dráčiuku. Rodičia mi dovolili vybrať si nejakú hračku. Najviac sa mi zapáčil ružový zajačik. Rodičia s tým súhlasili a kúpili mi ho. Celú cestu som ho nepustila z rúk. Tento zajko mi pripomína môj prvý pobyt v nemocnici. Často sa s ním hrávam, že je tiež chorý.

Nikola Riegerová, 3. ročník

Na hasičskej stanici

Keď som mal dva roky, šiel som po prvý raz vlakom. Zo začiatku som si myslel, že ideme moc rýchlo, ale zvykol som si. Išli sme za tatom do Trenčína. Keď sme prišli na zastávku, vystúpili sme a išli sme k vodníkovi. Robotníci práve ukladali dlažbu a ja som ju vyťahoval a robil z nej pyramídy.

Neskôr som šiel s mamou na hasičskú stanicu za tatom. Tamo mi ukázal hasičské autá a akvárium. Nakoniec sme išli domov.

Samko Potoček, 3. ročník

Dopravné ihrisko

Dnes ráno som sa tešil do školy, lebo sme sa neučili. Išli sme na výlet do Vrbového, na

dopravné ihrisko. Najviac sa mi páčilo, že sme sa bicyklovali. Keď sme išli na druhé stanovište, kde nám ukazovali dopravné značky, to ma nebavilo, až som skoro zaspal. Potom sme sa najedli a išli do autobusu. Po príchode do školy sme sa v triede s pani učiteľkou rozprávali o tom, čo sa nám na dopravnom ihrisku najviac páčilo.

Maroško Pavelka, 4. ročník

Jesenné prázdniny

Boli sme v parku s Andrejom, Maťom, Dadom, Marošom. Hrali sme sa na schovávačky a potom Maroš vymyslel hru, kde sme sa búrali. Boli sme tam až do 18.00 hodiny večer. Potom sme išli každý domov. Išiel som spať. Keď

som ráno vstal, šiel som sa naraňajkovať a ešte som išiel na počítač. Prišli pre mňa kamoši a šli sme von. Hrali sme sa a schovávali pred ľuďmi. Tak som prežil celé jesenné prázdniny. Boli to veľmi pekné prázdniny aj veselé.

Riško Vojtá, 4. ročník

HAŠKOVÁ KATEL 2A

List Ježiškovi

Milý Ježiško, celý rok sme sa poctivo učili a získavali sme veľa poznatkov. Chceme Ťa poprosiť, aby si nám na Vianoce doprial sneh. Okrem toho by sme chceli v škole nové okná, tabuľu, špongie a radiátory. Do školského klubu by sme chceli spoločenské hry, stolný futbal, boby, autička, lietadlá, šarkanov a lopty. Veríme, že nás potešíš a vopred ďakujeme!

Tvoji žiaci 3.A a 4.A triedy ZŠ

Čo robia cez zimu deti

Čo robia deti cez zimu? Deti sa rady gulujú a sánkujú. Tie staršie deti snoubordujú a lyžujú.

Zajko malý, máš hnedé uši, nos čierny, chvostík biely. Skáčeš sem a tam, rád sa na teba pozerám.

Janko Valovič, 2.A

Máme tu jeden veľký kopec, ktorý sa volá Piesky. Tam sa deti chodia lyžovať, snoubordovať, sánkovať. Je tam malá chatka, kam si chodia požičkávať lyže a snoubordy. Kúsok odtiaľ chodíme na chatu STU do školy v prírode. Ja sa najradšej s tatom sánkujem.

Majko Klinčúch, 3. ročník

Z činnosti dôchodcov

Dňa 21. novembra 2009 sa konala výročná členská schôdza s účasťou 110 členov, ktorej sa zúčastnil i prizvaný zástupca starostu p. Dušan Filip a zástupca z Okresnej organizácie Nové Mesto nad Váhom p. Sedlák. Občerstvenie sme mali zabezpečené, víno sponzorsky od Pohostinstva Potoček, stravu nám pripravili p. Gula s manželkou.

Výročná schôdza doporučila výboru organizácie zistiť možnosti vystúpenia z okresnej organizácie a vytvoriť tak Klub dôchodcov pri Obci Kálnica podľa vzoru Košíc, Ružomberka, Kočovíc a Novej Vsi nad Váhom. Dôvodom, medzi iným, boli každoročne zvyšované odvody z členského príspevku do okresnej organizácie, ktoré v tomto roku činili už 1 na člena. Preto sa výbor obrátil so žiadosťou na Obecné zastupiteľstvo v Kálnici, ktoré nám takúto formu vytvorenia organizácie – Klubu dôchodcov pri Obci Kálnica – aj umožnilo. Po diskusii v organizácii táto nová forma bola všetkými členmi schválená.

V decembri sme zorganizovali „krabičkové“ posedenie v klube, t.j., kto si čo doniesol. Posedenie bolo v priateľskom duchu, pri harmonike a pozeraní starých fotografií z našej obce. Bolo na škodu, že posedenia sa zúčastnilo len veľmi málo členov. Snáď v tomto roku to bude lepšie.

Vo februári sme urobili Fašiangové posedenie – Oškvarkové. Účast bola veľmi dobrá, zabavili sme sa, zaspievali si, niečo pojedli a vypili a v dobrej nálade sme sa rozišli domov. Chlieb nám poskytli sponzorsky z pekárne Kálnica.

V marci sme usporiadali tradičné posedenie žien z príležitosti MDŽ. Oslovili sme všetky členky a pripravili občerstvenie. Sponzorsky sme dostali víno od p. Dušana Valoviča. Členovia výboru nás obslúžili. Posedenie bolo veľmi veselé. Mali sme si čo povedať, akoby sme sa už dávno neboli stretli. Zišlo sa nás 38. Akcia sa veľmi vydarila.

V najbližšom čase plánujeme turistický peší prechod do Beckova tak, ako sa chodievalo kedysi a uvažujeme i prechod po včelárskom náučnom chodníku. Termíny budú oznámené včas a budú závisieť hlavne od počasia.

Vieme, že tohto roku je zámer obce na miestnom cintoríne zhotoviť pevný plot od p. Psotnej a zhotoviť i živý plot od potoka. Ak to bude potrebné, radi nielen pri tých, ale i pri iných akciách v obci, ak o to budeme požiadaní, pomôžeme.

Zároveň chceme poďakovať všetkým našim sponzorom, ktorých príspevím sú naše akcie nielen ľahšie uskutočniteľné, ale i veselšie.

Ing. Eva Borcovanová

Humanitárna zbierka v okrese Nové Mesto nad Váhom

Nezisková organizácia Diakonia Broumov, ktorej poslaním je poskytovať sociálne služby ľuďom v sociálnej

ich zozbierajú a odovzdajú pre diakoniu.

Aké veci môžete darovať? Letné a zimné oblečenie (dámske, pánske a detské), posteľnú bielizeň, plachty, uteráky, utierky, záclony, látky (minimálne 1m² – nedávajte odrezky a zbytky látok), domáce potreby – riad: hrnce, poháre, taniere – všetko len nepoškodené, paplóny, prikrývky, deky, obuv – iba nepoškodenú.

Nedávajte: chladničky, televízory, počítače a inú elektroniku, koberce, matrace, nábytok, bicykle, detské kočíky – transportom sa znehodnotia; znečistený a vlhký textil.

Veci prosíme zabaliť do igelitových vriec alebo krabíc, aby sa nepoškodili pri transporte!

Ďakujeme za Vašu pomoc!

núdzi nielen v Čechách, ale aj v zahraničí, dvakrát do roka oslovuje obecnú a mestskú úradu, aby usporiadala pre ňu zbierku použitého oblečenia.

Takto získané šatstvo roztriedia, poskytnú sociálne potrebným a nepoužiteľné sa odovzdajú k priemyslovému spracovaniu, čím pomáhajú aj chrániť životné prostredie.

Na jar t.r. požiadali o pomoc mestá a obce v našej republike a boli milo prekvapení záujmom o túto pomoc. Preto sa rozhodli usporiadať humanitárnu zbierku aj v lete. Termín je do 6. júna 2010 a v týždni od 7. júna do 11. júna 2010 budú odvážať nazbierané šatstvo z nášho okresu.

Naša obec vyhlasuje termín odovzdávania šatstva je piatok **4. júna 2010**. Oblečenie, ktoré ste sa rozhodli darovať, vložte do plastových vriec a tie vložte v priebehu dopoludnia pred váš dom. Pracovníci obecnej prevádzky

Stretnutie stankovských rodákov v Kálnici

*Jak voda v potoku,
tak čas rýchlo letí.
Trenčianske Stankovce,
kde sú tvoje deti?
Rozleteli sa svetom,
jak mladí sláviaci,
mnohí domov našli
v malebnej Kálnici.*

Týmto slovami vás oslovujeme my, rodáci z Trenčianskych Stankoviec, ktorí pri príležitosti osláv SNP sa porozhliadli vôkol seba a zistili, že podstatnú časť

prítomných tvoríme práve my. Týmto vznikol nápad zorganizovať stretnutie stankovských rodákov žijúcich v Kálnici, ktorých – ako vieme, je dvadsať. Organizátorky tohto podujatia panie A. Pavlechová, E. ěsciová a A. Šimová sa rozhodli osloviť stankovských rodákov a zistiť záujem o stretnutie.

Oslovenie vyvolalo veľmi priaznivý ohlas a to, že zmo padlo do úrodnej pôdy dosvedčuje fakt, že v sobotu dňa **23. januára 2010** o 15. hod. sa v klube dôchodcov zišlo 18 účastníkov, z toho 17 zo Stankoviec a jedna rodáčka zo Selca, ktorá sa k nám pridala. Skutočnosťou je, že od dávnych čias medzi Kálničanmi a Stankovčanmi boli dobré vzťahy, čoho dôkazom je, že 15 Stankovčaniek a 5 Stankovčanov si našlo svojich životných partnerov a založilo si tu svoje rodiny. Najstarším rodákom je p. Michal Zahumenský (93 r.), ktorý sa pre zdravotný stav tohto stretnutia nezúčastnil. Najstaršou účastníčkou tohto stretnutia bola p. Anna Barinychová, rod. Tehlárová.

Po slávnostnom prípitku sa všetky „oficiálnosti“ odložili na bok a na rad prišli spomienky, historky, veselé príbehy z dób našej mladosti prežitéj v našom rodisku. Prehliadkou fotografií sme na chvíľu zastavili čas, ba vrátili sme ho roky-rokúce späť. A ako to už býva dobrým zvykom, na rad prišlo občerstvenie. Zákusky p. A. Valovičovej chutili všetkým znamenite a popíjanie dobého vína umocnilo srdečnosť tohto stretnutia.

A čo dodať na záver? Ten patrili najstaršej účastníčke tohto stretnutia p. Anne Barinychovej. Aby sme sa o rok stretli znova!

Anna Pavlechová

Moje dvadsiate narodeniny...

Tieto spomienky sú zaznamenané podľa rozprávania p. **Ludmily Krchnavej** dňa 17. marca 2010. Svedkami rozhovoru bolo šesť spokojne vylihujujúcich mačiek, z ktorých tá najstaršia – rozmazaný kocúr Muro - sa dožadovала pozornosti nielen svojej gazdinej. Napokon, rozprávanie domácej panej súvisí, aspoň okrajovo, aj s mačkami.

Bola som najstaršia z deviatich detí. Narodila som sa 16. októbra 1924 v Kostolnom. Rodičia – Tomáš Hargaš a Katarína Hletková - ešte v detskom veku prišli o dve deti, tak nás bolo sedem. Môj otec Tomáš Hargaš (1900) sa živil predajom ovocia. Mal voz s perami, aby sa ovocie neotieklo počas prevozu a chodil predávať do Piešťan, Trnavy, ale aj do Bratislavy, Dunajskej Stredy a do Uherského Hradišťa. Pamätám sa, ako od p. Brezováka v Rakoluboch kupoval čerešne na trh a dodne vidím námestie v Uherskom Hradišti, kostol a orloj – s údivom som na ne ako dieťa pozerala.

Otec bol veľmi pracovitý, gazdovал – oral, sial, aj druhým, vykupoval ovocie a vozil na predaj do miest – hovorili sme tomu: „Ideme do sveta!“ a ja, ako najstaršia som musela s ním. Na voze bol malý prístrešok z prútia, tam som si často pospala. Na vojne bol legionárom, bol veľmi prísny.

Do školy som chodila 1. až 5. triedu v Kostolnom, 6. až 8. triedu do Vadoviec. V Kostolnom sme mali pani farárku, ktorá sa o nás svedomito starala. Keď sme už mali vyše 10 rokov, tak prikázala nám dievčatám priniesť okolo 10 korún, za ktoré nakúpila flanel a na hodine sme potom šli vložky. Chlapcov poslala do školskej záhrady. Bola ako naša mama, učila všetkých - aj evanjelikov, aj katolíkov.

Mám jeden detský tajupný zážitok: S otcom a bratom sme boli deň pred Štedrým večerom na slivky na našej roli medzi kopanicami, doviezli sme dve slivky a malú jedličku a vracali sme cez Studenec (bola tam dobrá voda), okolo cintorína. Ja som išla pešky, brat na sánkach, bolo snehu. Na križných cestách sme boli,

keď zazvonilo poludnie a ja som videla, ako oproti mne ide žena, mala sinavú tvár a obľebený myjavský kroj, v ruke modlitebnú knižku. Zapáchala hrobom a mne prišlo z toho zle. Doma som odpadla, zavolali ku mne miestnu liečiteľku, lebo som nevedela povedať, čo sa stalo.

O ďalšom strašidelnom príbehu som počula od brata. Pri potoku v stodole u Sadloňov sa kedysi obesil farár. Potok mal dve ramená, na jednom bol mlyn mlynára Dúbravčička a pri druhom spomínaná stodola. Farár sa viezol na koči cez potok k stodole, a tam sa obesil.

Otec v zime tkával konopné plátno. Bola to veľká práca, ženy najprv napriadli konope, bielili ho a potom niesli „tkadlecovi“, aby z neho utkali plátno. Ja som mávala pri otcových krosnách stoličku a čítala som mu ako najstaršia nahlas knihy! Bol najlepším tkáčom v okolí. Páni k nemu chodievali na reč, kým on pracoval na „vršťaťi“.

Rodičia dochovali aj dedka, aj babičku. Už ako desať ročná som musela slúžiť u dedka. Bol bohatý, mal 12 kusov dobytky a dvoch paholkov. Nerada som bola u neho, lebo paholci mi robili zle. Chodila som vtedy do 5. až 8. triedy vo Vadovciach. Učili nás p. uč. Chrabáčková, Trúsiková, Sedláčková.

Otec bol národniar – predseda SNS v Kostolnom, teda luteránskej strany a dedko bol katolík, nepáčilo sa mu to, a preto otca vydedil. Aj Michal Hletko, mamin otec bol katolík. Pamätám si, že pri odhalení pomníka Martinovi Rázusovi som recitovala jenu jeho báseň. Evanjelici a katolíci sa dobre znášali, svorne sa žilo. Spory v obci nebývali.

Otec mi rozprával o Štúrovej skale pri Dubníku, na ceste do Starej Turej, že jeho dedo tam nosieval štúrovcom jedlo.

Otec s kamarátom Mišom Sadloňom chodievali na vohľady do Hrachovišťa a Starej Turej. Raz išli okolo Štúrovej skaly a potoka, kde sa v stodole Sadloňovcov obesil farár. Chceli na Starú Turú cez lávku a v noci. Povrávalo sa, že istý deň v roku tam farár chodil a nejaký koč prechádzal cez potok, až voda šplachala. Od strachu im až ušlo! Dokonca počuli praskať dosky v plote. Viackrát tam údajne strašilo. Majitelia si požičiavali od katolíkov svätenú vodu na zaháňanie duchov.

Všetci museli ťažko pracovať, za 1. republiky boli všetci robotní. Otec mi razvyhlásil: „Máš už 9 rokov, tak si musíš na seba zarábiť!“ Najbohatší boli v obci Sadloňovci.

Keď som skončila 8. triedu, robila som skúšky a prijali ma do 3. ročníka meštianskej školy v Pezinku a potom som ešte chodila dva roky na obchodnú školu. Náš riaditeľ Ing. Suchál bol veľmi prísny. Rýchlopis nás učil Ing. Tkáčik. Učili sme sa po nemecky.

Otec 20 rokov čakal na štátnu

službu, až za Slovenského štátu mu vyhovel. Dostal prácu a byť v Pezinku na Okresnom súde – bol dozorcóm väznice, súdným zriadencom a exekútorom. Mama varila pre väznicu a ja som upratovala na súde – bolo tam 11 kancelárií, ktoré som musela mať upratané o 6.h. ráno, potom raňajky a do školy.

Ako študentka som v Pezinku cez prázdniny okopávala vo vinohradoch. Bola to veľmi ťažká práca, vo vinici nemohla byť ani jedna burinka. Zničila som si ruky, mama mi na noc dávala obklady z vína.

Po skončení školy som sa zamestnala v Šaštíne, potom na pošte v Starej Turej, neskôr v Piešťanoch, pracovala som ako poštmajsterka, mala som na starosti 17 poštových úradov. V Starej Turej som bývala u tety, starej dievky, ktorá sa vyučila za krajčírku v Budapešti. Bola veľmi prísna, ani do kina ma nepustila, iba v nedeľu s deťmi. Učila som sa morseovku, aby som mohla posielat telegramy, vyklopávala som v sade, ale teta mi to zakázala, že ruším vtáky. Tak som chodila von za mesto. Tak sa stalo, že som aspoň štyrikrát ukázala cestu partizánom. Na pošte mi p. Gajdoš ukázal diery a linky, aby som vedela používať telegraf.

Môj najhorší deň v živote bola noc z 11. na 12. októbra 1944, mala som 4 dni pred 20-timi narodeninami. Vtedy padlo pred poštovým úradom na námestí v Starej Turej 136 nemeckých vojakov. Pobili ich partizáni kpt. Uhra. Kapitán Uher bol veľmi inteligentný a príjemný človek. Na poštu chodil cez obed, zapájala som mu telefónne hovory, bola som tam vtedy sama. Mala som na starosti listy, rekomandá, tlačivá, balíky a telefóny. V noci okolo trištvrté na jedenásť prišli na poštu nemeckí vojaci, dôstojník žiadal, aby som spojila Myjavu 28. Prerušila som spojenie 4 liniek, hoci mi mieril na hlavu pištoľou. Vedela som, že na streche sú Uhrovi partizáni. Bolo to náhle vnutnutie – rozumela som nemecky, a tak som vedela, že idú vypáliť mesto. Dôstojník bol malý a nepríjemný, otvoril okno a zvonka hodil do miestnosti granát, aby ma zabil. Dvaja

vojaci, ktorí prišli s ním, sa skovali pred nepriateľom stôl, ja som si musela ľahnúť vedľa.

Zasiáhli ma črepiny do chrbta. Ležala som v bezvedomí niekoľko hodín. Nerátala som, že to prežijem. Listonoši hneď po boji nad ránom zavolali mestského lekára, dal mi injekcie, ošetril ma a spolu s ranenými nemeckými dôstojníkmi ma naložili do nákladného auta a previezli do Piešťan. Hotel Royal bol obsadený Nemcami, tak ma previezli do štátnej nemocnice. Chceli nás previezť až do Viedne, ale to by som nebola vydržala. Jedenásť dní som ležala v bezvedomí. Mala som bolesti v ľavom boku, v ruke, roztrhnutú slezinu. Operovali ma – mám 39 stehov na pamiatku. V nemocnici v Piešťanoch som bola 124 dní. Na izbe boli ploštice a zápach po mŕtvolách. Keď mi prišla výplata - 615 korún – dala som kúpiť formálnu dezinfekciu a jeden deň som ležala na chodbe pokiaľ to vyprchalo.

Keď prišiel môj otec za mnou do nemocnice, na otázku ako sa mám, mu primár Švorc povedal: „Chodte do pohrebného ústavu a zaplaťte za rakvu.“ Zavolať to mame a skoro ju zabil. Po otcovom telefonáte tri roky trpela na srdce, až umrela.

V tele mi zostalo 64 črepov, ktoré sa nedali odstrániť. Primár Švorc mi povedal: „Vy ste dieťa zázraku!“ V piešťanskej nemocnici som bola štyri mesiace, pomáhala som v knižnici, aj na oddelení. Našla som si knihu nejakého anglického autora, ktorý rozoberal styk zdravých aj chorých ľudí s mačkami. Zapamätala som si, že hladkosrsté mačky odoberajú neurózu.

Otec po maminnej smrti sa ešte oženil, žil asi 10 rokov. Brat Janko šiel do školy k jezuitom, chcel byť kňazom, ale neskôr musel narukovať, bol dôstojníkom a potom žil ako civilista vo Veľkom Krtiši. Brat Stanislav skončil právnickú školu a usadil sa v Poprade. Sestra Alžbeta bola sekretárka riaditeľa elektrární, ale nemala vlastné deti, tak rozmaznávala moje.

Na mamin hrob chodil len Stano. Mne zakázal: „Mič o všetkom!“, a tak sedem rokov som nebola na maminom hrobe. Bála som sa. Pezinskí Nemci sa ešte niekoľko rokov po vojne na mňa pýtali. Vedela som, že držia spolu. Nemeckí dôstojníci bývali v ich rodinách, v katolíckej škole mali hlavný stan. Z okna tetinho bytu na námestí som videla, ako skoro ráno každú sobotu mládež hitlerjungenů chodila kľásť vence k pomníku padlých so zapálenými faklami a za spevu hymny. Potom išli do prírody. Disciplína a poriadok. A vtedy padlo 136 nemeckých vojakov. Kapitán Uher tiež padol, vraj ho zabili vlastní – omylom. Bojovalo tam 80 partizánov.

Spomienky Ludmily Krchnavej a zapísala

Dana Badžgoňová

Kniha **BLAŽEJ KÁLNIČKÝ** zvaný **VALOVIČ** je už hotová

V apríli bola dokončená kniha o významnom rodákovi z našej obce – Blažejovi Kálnickom, zvanom Valovič s podtitulom „kráľovský miestodržiteľský notár a jeho rod od roku 1592“. V priebehu mája by mala byť kniha vytlačená, vyexpedovaná a pripravená k predaju.

Pretože na vydanie knihy finančne prispel Obecný úrad a viacerí kálnickí občania, považujem nielen za povinnosť ale aj za veľkú česť usporiadať krst tejto knihy u nás v kultúrnom dome.

Presný dátum bude oznámený na obecnej informačnej tabuli, na webovej stránke www.kalnica.sk ako aj prostredníctvom obecného rozhlasu a mal by byť v mesiaci jún. Krstu sa samozrejme zúčastnia obaja autori – Pavel Barinych aj Igor Ďurič, po ňom bude prebiehať malá recepcia s pohostením a predaj knihy, pričom každý záujemca ju dostane aj s vpísaným venovaním. Kniha má rozsah 150 strán, formátu A4, tvrdú väzbu a obsahuje aj celý rad farebných fotografií a obrázkov. Cena knihy je 10 eur, na krste bude predávaná so špeciálnou zľavou.

Aj keď sme v uplynulých číslach Kálnických ozvien veľa naznačili, zhráme ešte, o čom kniha je:

V prvom rade autori na základe dostupných archívnych prameňov konfrontujú doteraz zachované a rozširované legendy o nobilitácii (povýšení do šľachtického stavu) Blažeja Kálnického zvaného Valovič, s údajmi obsiahnutými v historických prameňoch.

Kniha objasňuje pôvod priezviska Valovič a podrobne sa venuje faktom obsiahnutým v najdôležitejšej listine - Armálese. Tou cisár Rudolf II. povýšil medzi šľachtu nielen Blažeja, ktorý v tom čase zastával významný post vysokého štátneho úradníka (miestodržiteľský notár v Uhorskom kráľovstve), ale aj jeho brata Martina a švagra Jána.

Veľmi zaujímavé sú charakteristiky jednotlivých signatárov a vlastne aj garantom uvedenej nobilitácie – najvýznamnejších predstaviteľov Uhorska tej doby. Veľa nového sa dá tiež dozvedieť aj o dobe, v ktorej naši Valovičovi žili a pôsobili, či už z textu samotného alebo z veľkého zoznamu dobových reálií.

V knihe je sústredený doteraz najúplnejší zoznam

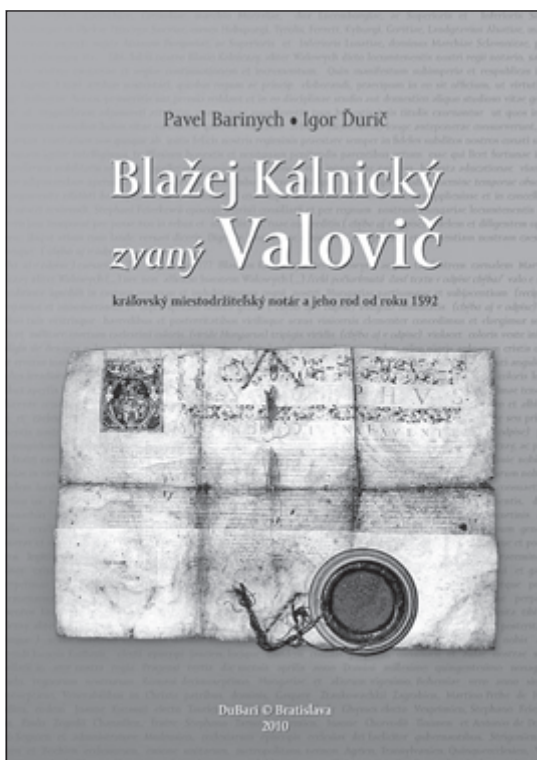
mužských príslušníkov Valovičovského rodu, žijúcich v Trenčianskej a v Nitrianskej župe, získaný zo zoznamov šľachty (regest), daňových súpisov a cirkevných matrík. Okrem kálnického rodu sú v knihe aj údaje o ďalších Valovičovcoch, žijúcich a pôsobiacich na území dnešného Slovenska - zemanoch a významných kňazoch.

Z hľadiska počtu stránok značnú časť knihy tvoria prílohy. Predstavuje ich celkom 24 faksimile historických dokumentov, zoznamov mužských príslušníkov rodu z Trenčianskej i Nitrianskej župy, výpisov z matrík, genealógie rodovej línie Valovič - Palkech, ktorú autori považujú za priamych pokračovateľov Blažeja, ako zakladateľa uvedeného rodu. Naznačujú tiež blízkosť tých Valovičovcov, ktorí žijú dnes v rozličných častiach Slovenska, a ktorí sa už v 17. storočí a aj neskoršie vydali mimo obce Kálnica, najmä do Čachtíc, Haluzíc, Starej Turej a pod.

Medzi prílohami sú tiež mapy výskytu priezvisk Kálnický a Valovič na území Slovenska, podľa jedinečného výskumu, ktorý sa uskutočnil k roku 1995.

Kniha bola prijatá do súťaže o najlepšiu publikáciu tohto druhu, organizovanú Slovenskou genealogicko – heraldickou spoločnosťou. Veríme, že svoje si v nej nájde nielen každý nositeľ priezviska Kálnický a Valovič, ale aj všetci Kálničania a čitatelia so záujmom o históriu.

PhDr. Pavel Barinych, Csc.

Kálnica kedysi...

... otvárame albumy so starými fotografiami, a pripomíname si tváre našich starých rodičov a prarodičov... čas dávno minulý sa na chvíľu vracia ... aj takto žili naši predkovia... s láskou spomínáme...

Kálnické dievčatá okolo r. 1925

SPOMIENKA

Je tomu už niekoľko rokov, čo sme si v rámci nášho zboru pre občianske záležitosti pripravovali vystúpenie na regionálnu prehliadku v Čachticiach. Táto prehliadka bola zameraná k jubileám. A naša obec si vtedy pripomínala 100 rokov Ochoťníckeho divadla v Kálnici. Prekrásna príležitosť verejne sa poďakovať vzácnemu človek, akým pre divadlo bol p. **Adam Krchnavý**. Poďakovať sa navyiac pred širokým a hlavne chápaným publikom. Vedeli sme, že o veľké chvály nestojí a ťažko by sme ho za tým účelom do Čachtíc i dostali. Nuž, zahráli sme na neho divadlo a v poslednej chvíli sme ho oslovili, či by nám išiel pomôcť k vystúpeniu, kde potrebujeme staršieho človeka. Bude radi, ak by to mohol byť prípadne i on. Zabralo to, a keďže to bolo akože na poslednú chvíľu a napriek tomu, že už mal doma pripravenú inú prácu, išiel nám pomôcť k vystúpeniu. Nemal ani tušenia, že vystúpenie sme pripravili pre neho a - hlavne kvôli nemu. O to bolo jeho prekvapenie väčšie, až som sa bál, že sa mu od ohlasu prítomných a vyjadrenia našej vďaky niečo stane. Po chvíli, kedy sa nemohol zmôcť na slovo, prihovril sa k nám všetkým od srdca. Aj jeho slovami sme precítili tú slávnostnú chvíľu.

A taký bielovlasý, dôstojný a vážiaci slová mi zostal v pamäti dodnes, keď sa naplnil i jeho čas, dohral posledné svoje životné dejstvo a milosrdná opona jeho života sa dňa **18.3.2010** zavrela natrvalo.

Odišiel spomedzi nás človek, ktorý to v živote mal už od detstva veľmi ťažké. I napriek tomu, už od r. 1945 Ochoťníckemu divadlu v Kálnici zasvätil kus svojho života. Patril nielen medzi výborných hercov, ale predovšetkým ho ochotníci poznali ako mimoriadne náročného a zodpovedného režiséra, ktorý neznášal polovičatú prácu, ale čo najreálnejšie chcel v režirovaných divadlách priblížiť sa i na scéne skutočnosti.

V prelomových 90-tych rokoch napomohol k znovuoživeniu a majetkoprávnemu zdokladovaniu hlavne Lesnej a pasienkovej spoločnosti v Kálnici. Vďaka i jeho archívnejmu materiálu a pamäti bol veľmi nápomocný i pri zostavovaní publikácie p. Štefana Šicku – „100 rokov Ochoťníckeho divadla v Kálnici“.

Vek a dlhotrvajúca choroba však urobili svoje, a tak p. Adam Krchnavý – Gazda, zostal medzi nami už len v pekných spomienkach.

Ing. Miroslav Borcovan

Kladienie venca – pietna spomienka

V stredu 7. apríla 2010 žiaci základnej školy so svojimi učiteľkami a predstavitelia obce si uctili pamiatku padlých občanov Kálnice v 2. svetovej vojne a pripomenuli 65. výročie oslobodenia obce.

Starosta obce Ing. Miroslav Borcovan malým školákom priblížil prvé dni slobody v našej obci a potom všetci zúčastnení spoločne položili veniec k pamätnej tabuli na budove školy.

Deň, kedy sa v Kálnici skončila 2. svetová vojna, bol **6. apríl 1945**. Rumunskí vojaci prišli ako prví do obce, ale nemeckých vojakov nenašli. Kálnica si uctila

svojich padlých pamätnou tabuľou na budove školy, dielo akad. sochára Alexandra Iľečku, ku ktorej sa každoročne kladie pietny veniec ako poďakovanie za životy, ktoré vyhasli v boji s fašizmom. (b)

BLAHOŽELANIE

Významného životného jubilea 75 rokov sa dňa 4. novembra 2009 dožil

pán Ján ĎUREC.

Celý svoj produktívny vek venoval službe na rôznych pozíciách v MV SR. Ako dôchodca, pokiaľ mu to zdravotný stav dovoľoval, pracoval na skrášľovaní obce Kálnica, v ktorej prežíva jeseň svojho života. Do ďalších dní mu prajeme radosťné chvíle v kruhu najbližších a veľa-veľa zdravia.

Najbližšia rodina, priatelia, bývalí kolegovia a členovia Klubu priateľov polície Trenčín s predsedom Rudolfom Nedielkom a tajomníkom JUDr. Jánom Štefanovičom. **Pavol Hladký**

Oslobodenie koncentračného tábora v Osvienčime - 65. výročie

Dňa **27. januára 2010** sme si pripomenuli 65. výročie oslobodenia najznámejšieho koncentračného tábora. Tento deň sa celosvetovo pripomína ako **Medzinárodný deň holokaustu**.

V januári 1945, keď Červená armáda postupovala na Berlín, v tábore nariadili evakuáciu. Okolo 58 tisíc väzňov poslali na pochod smrti do iných táborov. Zostali len chorí. Vojaci za bránou tábora, na ktorej sa skvel nápis: Arbeit macht frei! - Práca oslobodzuje! - našli 7650 zubožených ľudí. Múzeum informuje, že v tábore zahynulo vyše 1,1 mil. ľudí, z toho bolo milión Židov, asi 75.000 Poliakov. (V Osvienčime žilo pred vojnou asi 8000 Židov, viac ako katolíkov.)

Z Osvienčimu ušlo 667 väzňov, ale 270 chytili a popravili. Medzi tými, čo sa zachránili, boli aj dvaja slovenskí Židia, Alfred Wetzler a Walter Rosen-

berg, ktorý si v povstaní zmenil meno na Rudolf Vrba. V apríli 1944 podali ako prví správu o hrôzach, ktoré sa v tábore diali. Verejnosť o tom dovtedy nevedela.

Tábor vznikol 27. apríla 1940 na rozkaz šéfa SS a gestapa Heinricha Himmlera. Prvými väzňami boli Poliaci. Už o rok neskôr tábor rozširovali, aby sa mohol stať najväčším vyhladzovacím zariadením predovšetkým pre Židov v nacistickej ríši. Denne zlikvidovali v plynových komorách až 6000 väzňov. V marci 1942 tam postavili aj továreň na výrobu kaučuku.

Ako skončili velitelia Osvienčimu? Po oslobodení tábora Himmlera uväznili Briti, v zajatí spáchal samovraždu. Veliteľov tábora Rudolfa Hössa a Arthura Liebehenschela a 22 dozorcov odsúdil poľský súd v r. 1947 na trest smrti. (b)

Prvý máj pred päťdesiatimi rokmi... z albumu rodiny Škulcovcov

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA NOVEMBER - APRÍL

NARODILI SA:

Martin Belák, Maxim Groschmidt, Dominik Štovský, Patrik Blaško, Soňa Rozvadská

UZAVRELI MANŽELSTVO:

Luboš Pečit – Soňa Méresová; Peter Filip – Elena Vizváryová; Ing. Luboš Stavinský - Jana Urbanová; Marek Filipek – Lenka Hrušovská

BLAHOŽELÁME:

50 rokov: Emília Filipová, Ľudmila Dovinová, Danko Bučková, Alexander Kováč, Jozef Petráš, Peter Važan, Anna Krchnavá;

60 rokov: Jaroslav Dovina, Božena Dovinová, Emília Krchnavá, Marie Hladká, Pavel Jamrich

70 rokov: Štefan Hladký, Anna Hladká, Anna Hladká, Ján Dovina, Eva Filipová, Ján Valovič;

80 rokov: Ján Hladký, Zuzana Juríková, Pavel Šicko, Zuzana Klinčúchová, Pavol Filip;

90 rokov: Anna Šicková

ROZLÚČILI SME SA:

Adam Krchnavý, Adolf Klinčúch, Luboš Hrušovský, Ján Krchnavý
(Pripravila Blažena Šicková)

Valovičovci a ich príbuzenstvá

Pri skúmaní zápisov v matrikách narodených, sobášených i zosnulých sme zistili, že v Kálnici – teda v jej oboch vtedajších častiach, Panskej i Rožňovej – sa nenachádzalo zrejme veľa rodín, ktoré by neboli nejakým spôsobom spriaznené s jednotlivými rodovými líniami kálnickej Valovičovskej zemianskej dynastie. Žiaľ, matriky sa začali sústavnejšie viesť až ku koncu 18. storočia, pričom v ich začiatkoch boli vedené dosť nedbalo, sú preto nie úplné a dosť často aj ťažko, či vôbec čitateľné. Navyiac matrika narodených vedená farnosťou ev.a.v. cirkvi v Beckove je od roku 1865 vinou akéhosi „bádateľa“ neúplná, lebo vytrhol z nej všetky listy až do roku 1595, keď boli zavedené štátne matričné úrady. Skúmali sme aj zoznamy šľachty a daňové súpisy. V nich sa však nachádzajú iba mená mužských nositeľov daného priezviska a mená ich manželiek sú vzácné ako príslovečné biele vrany. V prípade Valovičovcov existuje iba jediná takáto výnimka z roku 1669, keď v Rožňovej Kálnici je v zoznamoch šľachty Trenčianskej župy spolu s Martinom Valovičom uvedené aj meno jeho manželky: Rita Galbavich. K spojeniu týchto dvoch rodov však zrejme došlo už o niečo skôr, pretože v zozname šľachty medzi Valovičovcami z čachtickej vetvy sa už v roku 1666 uvádza: „Valovič Ján, ináč Galbavý.“ (Vzťahmi medzi týmito dvomi rodmi sa budeme zaoberať v iných súvislostiach v článku s názvom „Boli Galbaví zemaniam?“).

Dostupné pramene naznačujú, že prví kálnickí Valovičovci si zrejme hľadali nevesty mimo teritória obce a pokiaľ možno medzi zemaniami, dcérami libertínov a neskoršie aj dcérami bohatších sedliakov. Rovnako sa vydávali aj ich dcéry. Máme k dispozícii niekoľko zápisov, ktoré uvedenú domnienku potvrdzujú. Tak napríklad v matrike vedenej farnosťou r.kat. cirkvi v Beckove je takýto zápis: „Georgius, syn Martina Walowitz a Dorota Záhorák, nar. 7. augusta 1694.“ K týmto patrili tiež nevesty z rodu Gelovcov (Gelo). V Čachticiach bol dňa 22. januára 1786 pokrstený Pavol, ktorého rodičmi boli Ján Valovič a Mária, rode-

ná Gelová. V Kálnici mal nositeľku tohto mena – Evu Gelovú – za manželku Andrej Valovič Ištók, ktorým sa dňa 8. júla 1806 narodil syn Štefan. Mená Záhorák a Gelo sme nachádzali v zoznamoch šľachty Trenčianskej župy medzi kurialistami a armalistami. Ako nevesty Valovičovcov sa vyskytli aj také, priezviská ktorých dnes v Kálnici nenájdeme. Konkrétne napríklad Ondrej Valovič -Palkech mal manželku Annu Schelvesta. Kde k nej prišiel, sa nám nepodarilo zistiť a ani to, čo

foto © J. Foldyna

toto meno znamená. V nám dostupných dokumentoch Trenčianskej a Nitrianskej župy sa takéto meno nenachádza medzi zemanmi ani medzi libertínmi. Pritom ide o rodovú líniu, z ktorej pochádzajú všetci potomkovia (i dnešní) Valovičovcov – Palkech, nech sa už dnes menujú akokoľvek.

K ďalším menám neviest Valovičov-Palkech od 18. storočia patri-

li: Anna Schwarech (Schvarcéch), Anna Micháliková, Katarína Latzkech, Anna Krchnavá, Zuzanna Masárová, Anna Dovinová, Katarína Kraváriková, Katarína Hladká, neskoršie Kristína Babeková, Zuzanna Ševčíková, Viera Maderičová, Alžbeta Hajdučinová. K nevestám týchto Valovičovcov patrili aj ich vzdialenejšie príbuzné: napr. Zuzanna Valovičová, Katarína Valovičová Martinech, Eva Valovičová.

foto © J. Foldyna

Dcéry Valovičov-Palkech sa vydávali za mužov z rodu: Paulech, Filip, Barinych, Bednárík, Pevný, Šicko, Plaček, Moravčík, Hladký, Jurík, Krajčík, Sedlák, Ondrejčka (Ondrejčkovci boli zemiansky rod za-

znamenajú v súpisoch šľachty Trenčianskej župy v rokoch 1832, 1836, 1840 v Ivanovciach).

Medzi Valovičovcami z línie Ištók sa od 18. a počas 19. storočia vyskytovali mená týchto ich neviest: Katarína Viktory, Katarína Jeschko, Mária Buday, Anna Kijatz, Eva Ševčíková, Katarína Masárová, Katarína Filipová, Zuzanna Adamkovičová, Anna Kukučková – Micháliková. Muži tejto rodovej línie sa taktiež ženili so vzdialenými príbuznými. Patrili k nim napr.: Katarína Valovičová-Ištóková, Eva Valovičová-Galbavá, Katarína Valovičová.

Valovičovci s prímenom Valech mali od konca 18. a počas 19. storočia nevesty: Annu Valovičovú-Palkech, Katarínu Pavlech, Annu Viktory, Annu Krchnavú.

Medzi Valovičovcami s prímením Martinech, Krajtsech, Galbavých sa od konca 18. a počas 19. storočia vyskytovali nevesty: Anna Jakušová, Katarína Dobiášová, Zuzanna Viktoryová, Anna Pavlech, Eva Dobiášová, Anna Valovičová-Valech, Eva Schwarech, Zuzanna Valovičová Palkech, Katarína Micháliková, Anna Mišechová, Eva Ďurišová, Anna Jamrichová, Katarína Jamrichová, Anna Dovinová.

Medzi Valovičovcami bez prímena sa v uvedenom období nachádzajú nevesty: Eva Samecová (Szamecz – Zamecz) pochádzajúca zo zemianskeho rodu z Ivanoviec, Eva Filipová, Eva Sádecká (Sadetzky), Anna Hráksalová (Hráksala, Krátsala), Katarína Valovičová Martinech, Katarína Juríková, Mária Sedláčková, Zuzanna Viktoriová, Zuzanna Filipová, Eva Švarech, Katarína Pavlech, Anna Pavlech, Katarína Jakušová, Katarína Valovičová, Katarína Paulusová.

Ako krstní rodičia sa vyskytujú pomerne často Hladký a Krchnavý. Okrem tých priezvisk, ktoré už v dnešnej Kálnici nenájdeme, v uvedených prehľadoch figurujú také mená, ktoré sa vyskytujú už v najstarších záznamoch o obyvateľoch obce. Nesporne k nim patria najmä Hladký, Krchnavý, Masár, Dovina, Filip, Ševčík, Jurík, Paulech (Pavlech), Viktory, Mišech, Jamrich, Kukučka, Jakuš, Barinych. Sú to rody, ktoré tvoria základný genofond obce a prispievajú aj do genofondu kálnických Valovičovcov.

Tento proces pokračuje ďalej a vytvára tak ďalšie kapitoly príbuzenstiev s Valovičovcami. O tom však vy milí čitatelia, ktorí ste jeho súčasníkmi, viete viac ako my.

PhDr. Pavel Barinych, CSc., Ing. Igor Ďurič, PhD.

PRAMENE:

MV SR ŠA Bytča . Trž-I , Nobilitaria. Čajta 1811 – 1845.
MV SR ŠA Bytča. Trž-I, Škat. 267. Daňové taxálne súpisy 1596 – 1687, Škat. 153. Kongregačné spisy 1826, Regestum 1733 – 1840
MV SR ŠA Bratislava, matriky č.36 – 38, sign. filmu č.13 – 15, matriky č.43 – 46, sign filmu č.18, 19

J. Karlíková: História Kálnice do roku 1994. In: Kálnica. Obecný úrad v Kálnici. 1996

CHOLESTEROL - DOBRÝ SLUHA ALE ZLÝ PÁN

Už vám niekedy lekár oznámil, že máte zvýšený cholesterol a dostali ste „prednášku“ o tom, čo všetko by ste mali vynechať zo svojho jedálneho lístka? Ste rizikový pacient, máte nadváhu, chcete zmeniť stravovacie návyky alebo vás jednoducho zaujíma, čo vlastne ten cholesterol je a prečo je niekedy aj nebezpečný? Určite sa nepokladám za odborníka na zdravú výživu, ale o cholesterole čo-to viem a rada sa s tým podelím aj s vami.

Na cholesterol sa zvyčajne pozeráme ako na niečo zlé a tento náhľad je do určitej miery správny, pretože cholesterol je hlavným rizikovým faktorom pri vzniku srdcovo-cievnych ochorení, ktoré sú najpočetnejšou príčinou úmrtí v Európe. Ale cholesterol je aj mimoriadne dôležitý, aby organizmus zostal zdravý. Tvorí bunkové membrány (akoby obal bunky), a tým zabezpečuje dôležité životné funkcie bunky, má rozhodujúce zastúpenie v žľi a žľachových kyselinách, ktoré napomáhajú tráveniu prijatej potravy, je východiskom na vytvorenie vitamínu D dôležitého pre stavbu kostí, tvorí základ hormónov, atď. Škodlivým sa stáva až vo chvíli, keď je jeho prísun vyšší, než potreba organizmu.

Čo vlastne cholesterol je?

Pri cholesterole rozoznávame: cholesterol všeobecne, HDL a LDL cholesterol a ďalšou podskupinou pri tukoch v krvi sú triacylglyceroly (Tg, resp TAG).

Cholesterol je voskovitá látka, ktorá spolu s tukmi a olejmi patrí do skupiny lipidov. Sú ťažko rozpustné vo vode a nemôžu preto len tak jednoducho prechádzať krvou. Naše telo si preto pomáha obalom s bielkovinami (proteínmi). Túto kombináciu tukov a bielkovín nazývame lipoproteín. Celkový obsah cholesterolu v organizme je približne 140 g, pričom asi 93 % sa nachádza v bunkových membránach. Za vznik aterosklerózy zodpovedá asi len 5% cholesterolu, ktorý prúdi v krvi. Cholesterol sa do krvi dostáva dvomi cestami: z pečene, ktorá za deň vytvorí asi 1 g cholesterolu a z tráviaceho traktu asi 0,3 g/deň. Cholesterol sa vylučuje buď premenou na žľachové kyseliny alebo stolicou.

„Dobry“, resp. HDL cholesterol

HDL je skratka pre anglický názov „High Density Lipoprotein“ a znamená lipoproteín s vysokou hustotou. Obsahuje málo tukov a veľa bielkovín. HDL častice, transportujú cholesterol z tkanív späť do pečene, kde sa premení na žľachové kyseliny a vylúči sa z tela. Okrem toho sa HDL častice významne podieľajú na odstraňovaní cholesterolu zo stien ciev. Čím je jeho hladina vyššia, tým lepšie pre náš organizmus. Hladinu HDL cholesterolu môžeme veľmi efektívne zvyšovať pravidelným cvičením alebo urobiť asi 10.000 krokov za deň (5-6 km).

„Zlý“, resp. LDL cholesterol

LDL je anglická skratka pre „Low Density Lipoprotein“ a znamená lipoproteín s nízkou hustotou. Obsahuje veľa tukov a málo bielkovín. Je objemný, chumáčovitý, lepkavý a roznáša tuk po tele. Lepí sa na steny ciev a tepien a zužuje ich (ateroskleróza). V zuženej cieve prúdi krv pomalšie a srdce je tak namáhané oveľa viac. Hrozí riziko vysokého krvného tlaku a ischemickej choroby srdca. Môže dôjsť aj k prasknutiu cievy, čo zapríčiní srdcový alebo mozgový infarkt.

Triacylglyceroly (Tg, TAG)

TAG (neutrálne tuky) je odborný termín pre ďalší druh tukov v krvi, ktorý dostávame do tela z potravín. Telo ich využíva ako zdroj energie. Väčšina sa nachádza v tukových vrstvách pod kožou a okolo životne dôležitých orgánov. Zvýšené hladiny TAG zvyšujú riziko srdcovo-cievnych ochorení, obzvlášť negatívne sa to prejavuje v tzv. malých cievach. Preto tu platí to, čo pri cholesterole: hodnota triacylglyceridov má byť čo najnižšia.

Omega-3 nenasýtené masné kyseliny

Mnohokrát propagované v médiách. Sú „módny trend“ alebo „malý zázrak“? Nenasýtené masné kyseliny sú tzv. esenciálne, to znamená, že organizmus si ich nevie syntetizovať, ale ich prijíma

výlučne potravou. Omega-3 pôsobí priaznivo na náš srdcovo-cievny systém tým, že pomáhajú znižovať hladinu zlého LDL cholesterolu, majú pozitívny účinok na reumatickú artritídu, astmu, poruchy obličiek atď. Vyskytujú sa hlavne v tučných rybách (makrela, sled, sardinky, losos, pstruh), v rastlinných tukoch a rastlinných maslách, vo vlašských orechoch, mandliach a v avokáde.

Čo povedať na záver? Cholesterol - máme ťa radi, lebo najviac sa vyskytuje v potravinách, ktoré sme si obľúbili: vyprážený rezeň, slaninka, bôčik, zabíjačkové špeciality, údeniny, vajčka - mňam, samé dobré veci! Ba dokonca občas máme pocit, že všetko „dobré“ nám chcú lekári zakázať. Len ťažko sa vyrovnávame s realitou, že naše zaužívané návyky nie sú práve najlepšie. Znovu použijem vetu z úvodu môjho článku: určite sa nepovažujem za odborníka na zdravú výživu, ale ak dovoľíte, niekoľko rád: dbajme na pestrú a vyváženú stravu, striedajme a trochu aj obmedzujeme rastlinné a živočíšne tuky, konzumujeme strukoviny (fazuľa, hrach, šošovica - majú veľký obsah vlákniny), skúsme si k televízoru namiesto chipsov zobrať vlašské orechy, mandle, slnečnicové alebo tekvicové jadierka, dajme si raz týždenne rybu, hoci aj v nátierke, nezabúdajme na ovocie a zeleninu - najúčinnejším bojovníkom s cholesterolom sú jablká a kapusta, pozor na syry so 45 a viac %-ným obsahom tukov, skúsme zameniť vyprážanie za dusenie, varenie, grilovanie na kvalitnej teflónovej panvici či v parnom hrnci, skúsme použiť schody namiesto výťahu, prestaňme fajčiť, vyvarujme sa stresov. Cholesterol sa nachádza výlučne v potravinách živočíšneho pôvodu a 10%-ná redukcia celkovej hladiny cholesterolu znamená predĺžiť si život o 5 rokov. Kontrolujme a sledujme si hladinu lipidov.

RNDr. Ingrid Ševčíková

Varíme, pečieme...

Dlhá zima je nenávratne za nami, ba aj Veľkonočné sviatky, kedy si väčšina z nás dopriala všakovaké dobroty-šunkky, údené, vajčka, zákusky. Ale je tu jar, obdobie nového života, prebúdzania sa prírody. Dni sa predlžujú, len naše telo akosi štrajkuje. Ak vám na jar ubúda energie, netreba prepadať panike. Dôvodom bude najskôr častá zmena počasia - náhle prílevy teplého a studeného vzduchu, chýbajúce vitamíny, nedostatok slnečnej energie i znížená pohybová aktivita. Preto vám dnes ponúkam dva recepty, ktoré by sme pokojne mohli priradiť ku zdravej výžive.

Prvý recept mi dala pani Mária Valovičová, č.d.211. Je to staré kálnické jedlo - Kálnické rováše. Veľmi obrazne mi popisovala, ako ich pekla jej mama a väčšinou ich konzumovali na raňajky - buď potreté lekvárom alebo „holé“, a tie si namáčali do kávy. Druhý recept iste poznáte, len som ho upravila a uvádzam ho vo verzii, ako to varím ja.

Prajem vám dobrú chuť!

RNDr. Ingrid Ševčíková

Kálnické rováše

0,5 kg hladkej múky, 0,5 dcl oleja, 1 PL cukru, trochu soli, 2 dcl mlieka, 1 kocka kvasnic;

z uvedených surovín zamiesime klasické kysnuté cesto, ktoré necháme vykysnúť. Potom ho rozgúľame a tvarujeme paličky (rováše) na dlžku plechu a na šírku palca. Poukladáme na plech a trochu roztláčime. Pečieme pri 180-200°C do zlatista. Po upečení môžeme potrieť lekvárom.

Brokolicová krémová polievka

Brokolicu umyjeme, nakrájame na ružičky (pokojne môžeme pokrájať aj tenšie stonky), dáme do hmca, zalejeme vodou a pridáme 1 KL soli a 1 KL vegety. Uvaríme do mäkka. Niekoľko ružičiek vyberieme skôr - tie použijeme na ozdobu. Uvarenú brokolicu rozmixujeme vo vode, v ktorej sme ju varili a dáme znovu na sporák. Prilejeme zátrepku z 10%-nej smotany a hladkej múky a necháme prevariť. Nakoniec dochutíme muškátovým orieškom.

Jednota Zavažan Kálnica

Vylosovanie majstrovských futbalových zápasov - Jamá sezóna 2009/2010

Muži – jar 2010 - MO:

kolo	Dátum:	Čas:	Zápas:	Odchod Osobn. autá
16.	09.04.10	16,00	Kálnica – Bošáca	
17.	21.03.10	15,00	Veľké Bierovce – Kálnica	OA - 13,30
18.	28.03.10	15,00	Kálnica – Horná Súča	
19.	04.04.10	10,30	Dolná Poruba – Kálnica	OA - 08,30
20.	11.04.10	15,30	Kálnica – Trenč. Turná	
21.	18.04.10	16,00	Veľká Hradná – Kálnica	OA - 14,15
22.	25.04.10	16,00	Kálnica – Soblahov	
23.	02.05.10	16,30	Kálnica – Čachtice	
24.	09.05.10	16,30	Chocholná Veľč. – Kálnica	OA - 15,00
25.	16.05.10	16,30	Kálnica – Selec	
26.	23.05.10	17,00	Trenč. Teplá – Kálnica	OA - 15,15
27.	30.05.10	17,00	Kálnica – Trenč. Teplice	
28.	06.06.10	17,00	Trenč. Jastrabie – Kálnica	OA - 15,15
29.	13.06.10	17,00	Kálnica – Horné Srnie	
30.S	19.06.10	16,00	Dubodiel – Kálnica	OA - 14,15

Dorast – jar 2010 – MO:

kolo	Dátum:	Čas:	Zápas:	Odchod Osobn. autá
16.	01.04.10	16,00	Luborča – Kálnica	OA – 14,15
17. S	20.03.10	15,00	Kálnica – Trenč. Jastrabie	
18.	28.03.10	12,30	Častkovce – Kálnica	OA – 11,15
19. S	03.04.10	15,30	Kálnica – Omšenie	
20.	11.04.10	13,00	Mel. Lieskové – Kálnica	OA – 11,30
21. S	17.04.10	16,00	Kálnica – Voľno	
22.	25.04.10	13,30	Čachtice – Kálnica	OA – 12,15
23.	02.05.10	14,00	Bošáca – Kálnica	OA – 12,45
24. S	08.05.10	16,30	Kálnica – Dolná Súča	
25.	16.05.10	14,00	Horná Súča – Kálnica	OA – 12,30
26. S	22.05.10	17,00	Kálnica – Drietoma B	
27. S	29.05.10	17,00	Trenč. Turná – Kálnica	OA – 15,30
28.	06.06.10	14,30	Kálnica – Nová Ves n/V.	
29.	13.06.10	14,30	Soblahov – Kálnica	OA – 13,00
30. S	19.06.10	13,30	Kálnica – Podolie	

Žiaci – II. trieda, skupina „C“ Jar 2010

kol	Dátum	Čas:	Zápas:	Odchod Os. autá
10.	04.04.10	10,30	Kálnica - Turá Lúka	
11.	11.04.10	10,30	Kálnica – Voľno	
12.	18.04.10	10,30	Kálnica – Potvorice	
13.	25.04.10	10,30	Nová Ves n/V. – Kálnica	09,45 OA
14.	02.05.10	10,30	Kálnica – Mor. Lieskové	
15.	09.05.10	10,30	Považany – Kálnica	09,45 OA
16.	16.05.10	10,30	Kálnica – Bzince p.J	
17.	23.05.10	10,30	Kálnica – Hrádok	
18.	30.05.10	10,30	Čachtice – Kálnica	09,45 OA

Stolnotenisový turnaj mikroregiónu Beckov - Zelená Voda - Bezovec

V obci Hrádok sa 27. februára 2010 uskutočnil VI. ročník stolnotenisového turnaja mikroregiónu. Zúčastnilo sa 10 družstiev z obcí: Kálnica, Beckov, Kočovce, Nová Ves nad Váhom, Hôrka nad Váhom, Hrádok, Modrová, Modrovka, Lúka nad Váhom, Lehota. Mužstvo Kálnice obsadilo 2. miesto. Zvíťazilo mužstvo Beckova a na 3. mieste boli Kočovce. Organizátori turnaja aj hostia sa zhodli na tom, že kvalita predovšetkým hráčov sa z roka na rok zvyšuje. **(b)**

Kálnické mužstvo - foto Ing. M. Borcovan

Trofeje pre víťazov - foto Ing. J. Tupý

Pri preberaní ceny za 2. miesto - foto Ing. J. Tupý

Moravsko-slovenský DH cup v Kálnici

Závodné jazdenie na horských bicykloch má v Kálnici bohatú históriu. V tamojšom lyžiarskom stredisku sa jazdil slovenský pohár už koncom 90-tych rokov. Bohužiaľ, nemám presné štatistiky, ale posledné kolo Slovenského pohára v zjazde na horských bicykloch sa tu konalo v roku 2005. Potom sa v závodení v Kálnici konala menšia pauza až do roku

2009, kedy sa v Kálnici znovu začalo jazdiť a aj pretekať. Konal sa tu totiž lokálny pohár Grand Prix Kálnica. Avšak v Kálnici sa minulý rok nezajzdilo len počas pretekov, ale ľudia si tu mohli dobre pojazdiť aj počas „nezávodných“ víkendov, čo je pri takomto malom stredisku viac ako pozitívne. Stredisko aj napriek absencii veľkých kopcov, na aké sú mnohí zjazdári zvyknutí, využíva svoj potenciál na maximum. Momentálne sa tu nachádzajú tri plne funkčné trate a každá z nich má aj svoj názov. Najstaršou je trať **DH** (z anglického Downhill – zjazd) **Slovenský Pohár**. Ako aj názov naznačuje, to je trať, na ktorej sa kedysi jazdil slovenský pohár v zjazde na horských bicykloch. Táto trať je určena

pre lepších jazdcov a tí, ktorí to na bicykli vedia, tu strávia podstatnú časť jazdy vo vzduchu, keďže trať je plná rôznych skokov. Ďalšou traťou je trať **DH Austrália**. Tu je skokov pomenej a ľahko ich zvládnu aj menej skúsení jazdci. Do tretice sa tu nachádza trať **DH Fox**, ktorá je vhodná aj pre začínajúcich zjazdárov, keďže sa tu nenachádzajú žiadne skoky a takisto aj vďaka tomu, že trať je ešte stále nová, tak jej povrch ešte nie je rozbitý (na rozdiel od trate **DH Austrália**). Okrem toho sa tu nachádza stará neutržiavaná trať, na ktorej sa kedysi jazdieval dual slalom. Pri tejto disciplíne naraz vyštartujú dvaja pretekári a idú po dvoch paralelných takmer identických stopách pozostávajúcich zo zákrut a prípadne aj skokov. Pretekár, ktorý sa skôr dostane dole, postupuje do ďalšieho kola. Bohužiaľ, dual slalom sa na Slovensku závodne nejazdí už niekoľko rokov. Aby sme mali zoznam tratí kompletný, tak musím spomenúť ešte rozostavanú trať pre four cross. **Four cross** je disciplína, pri ktorej sa na štart postaví naraz štyria jazdci a po trati plnej klopených zákrut a skokov sa snažia čo najrýchlejšie dostať dole. Prví dvaja jazdci postupujú do ďalšieho kola a takto to funguje až do finále, pri ktorom je poradie jazdcov v cieľi rovnaké, ako na výsledkovej listine. **Four cross** by sa dal nazvať následníkom dual slalomu, ale, bohužiaľ, ani táto disciplína nemá na Slovensku veľkú tradíciu, ale možno aj trať v Kálnici to po jej dokončení zmení. Ale vráťme sa k tomu, o čom má tento článok byť. Počas veľkonocného víkendov sa v Kálnici konali preteky. A nie hocijaké. Jedná sa o nový **Moravsko-Slovenský DH cup** a počas veľkej noci sa tu odjazdili nie jedno, ale rovno prvé dve úvodné kolá tohto pohára. Veľký piatok bol v Kálnici tréningovým dňom, počas ktorého si mohli pretekári najazdiť trate, na ktorých sa počas soboty a nedele rozhodovalo o tom, kto sa postaví na stupne víťazov. **V sobotu** sa nezvyčajne jazdilo na dvoch rôznych tratiach. To preto, že jazdci z kategórie nádeje (pretekári do 15 rokov) a ženy na rozdiel od zvyšku štartového poľa pretekali na trati **DH Fox**. Zvyšní jazdci pretekali na trati **DH Slovenský pohár**. Celkovo boli jazdci rozdelení do siedmych kategórií. Boli to už spomenuté kategórie nádeje a ženy, ďalej kategória masters, v ktorej sú jazdci od 30 rokov. Po „starcoch“ nasledovala kategória hardtail. Hardtail je označenie pre bicykel bez odpruženia zadnej stavby, čiže odpružená je len predná časť bicykla vďaka odpruženej vidle. Po „hardtailoch“ nasleduje kategória hobby, ďalej najpočetnejšia kategória juniorov a na záver to najlepšie a tým bola kategória muží. V tomto poradí sa jazdci

jednotlivých kategórií postavili na štart. Pretek sa išiel na dve jazdy. Prvá jazda bola semifinálová a na základe časov z tejto jazdy sa určilo poradie do finálovej jazdy, v ktorej sa rozhodlo o konečnom poradí jazdcov. Avšak aj napriek tomu, že o konečnom poradí rozhodovala až finálová jazda, bolo sa na čo pozeráť už aj počas semifinále, keďže body do pohára sa udeľovali za obe jazdy rovnako. Z najmladších jazdcov bol najrýchlejší Oskar Masaryk (Rann Racing Team), ktorý zdolal trať za čas 1:18,84. V ženách len tesne vyhrala Michala Lípová (ASP Bikeshop Team) z Čiech pred Katarínou Pialovou (KHC Kaktus Bike). **Kategóriu masters** vyhral český pretekár Tomáš Grzych (Gravity Racing) s časom 1:35,42 a štvor sekundovým náskokom pred domácim pretekárom **Jozefom Gombalom** (Bike Klub Kálnica). V hardtailoch bol najrýchlejší Jakub Turza (Life4Ride), ktorý zdolal trať za čas 1:34,67. V hobíkoch vyhral Lukáš Plátek s časom 1:29,50. Po hobíkoch boli na rade juniori a tu bol najrýchlejší Peter Krejčí (Life4Ride), pri ktorom sa časomiera zastavila na čase 1:29,96. Ostala nám už len kategória muží. Tú vyhral aj napriek nepodarenej prvej jazde český pretekár Vlastimil Hynčica (SK Grafobal) s časom 1:27,07. Do rovnakej sekundy sa zместili aj druhí Ján Javorník (Freeride Košice) čas 1:27,19 a takisto tretí Lukáš Učeň (Novatec Racing Team) čas 1:27,71.

V nedeľu bol program identický so sobotou, vymenila sa len trať, na ktorej sa pretekalo. Tentokrát sa jazdilo len na jednej trati a bola ňou trať **DH Austrália**. Kategórie masters a hobby mali rovnakých víťazov ako v sobotu a pri ostatných kategóriách sa poradie víťazov viac či menej pomenilo. Nádeje vyhral český pretekár Dominik Lošák (Internova DH Racing) s časom 1:18,84. V ženách si vymenili poradie prvé dve zo soboty a tentoraz vyhrala Katarína Pialová, ktorá dosiahla čas 1:24,65. V kategórii masters ostal na prvom mieste víťaz zo soboty. Je ním Čech Tomáš Grzych s časom 1:08,63. Domáci Jozef Gombala sa tentokrát na stupne víťazov nedostal a skončil na piatom mieste. Kategóriu hardtail vyhral Peter Galbička s časom 1:10,93. Tak ako v masters, tak aj v hobby si prvé miesto nenechal ujsť sobotný víťaz Lukáš Plátek, ktorý dosiahol čas 1:07,40. Juniorov vyhral len veľmi tesne Martin Knapec (Novatec Racing Team), ktorý bol s časom 1:06,45 len o 14 stotín sekundy rýchlejší ako víťaz zo soboty Peter Krejčí. Výmena na prvých dvoch miestach oproti sobote nastala aj pri kategórii muží. Čech Vlastimil Hynčica tentoraz nestihol na prvého Jána Javorníka, ktorý zvládol trať za čas 1:03,41. Tak ako

v sobotu, tak aj v nedeľu nasledovalo po preteku vyhlásenie víťazov, ktoré dalo bodku za vynikajúcim športovým víkendom v Kálnici. Víkend sa podaril nielen vďaka perfektnej organizácii a slušnej účasti jazdcov, ale aj vďaka počasiu, ktoré nám prišlo hlavne v sobotu a nedeľu. V Kálnici by sa malo opäť pretekať na konci sezóny, a tak dúfajme, že to bude opäť vydarený pretek. Zatiaľ dovidenia.

Patrik Bóna, šéfredaktor dh-zone.sk
foto Peter Drežik a Martin Markech

KÁLNIČKÉ OZVENY – obecné noviny Obce Kálnica, (032 77 98832). Šéfredaktorka: Mgr. Dana Badžgoňová, 032 7742722. Vychádzajú vo vydavateľstve DELTA, Jiří Foldyna, (0905 259 315) - 3x do roka. Evidenčné číslo Kálnické ozveny 3541/09. V súlade s § 6 ods.3 zákona č. 167/2008 (tlačový zákon) uverejňujeme, že vlastným novín je Obec Kálnica – www.kalnica.sk. KO č. 1/2010 vyšli 23.apríla 2010. Príspevky posielajte prieběžne na adresu redakcie: redakcia-ko@ismo.sk. © DELTA